

YAD Youth Against Drugs

**Festarityön
sosiaalinen
tilinpäätös
2015**

Sisällysluettelo

Miksi sosiaalinen tilinpito?	3
Sosiaalisen tilinpidon rakenne	5
Festaritoiminta YAD:ssa	10
100 Kohtaaminen festarityössä.....	17
101 Tapahtuman osallistujat pysähtyivät päihdeasioiden äärelle	17
102 Tapahtuman osallistujat pohtivat huumeisiin liittyviä mielipiteitään	22
103 Nuoret saavat vastapainoa festareiden päihdekeskeiselle kulttuurille	25
200 Toiminta on nuoria vapaaehtoisia voimaannuttavaa	28
201 Nuoret ovat saaneet riittävät tiedot ja taidot päihdekeskusteluihin vertaisryhmissään.....	28
202 Festarityö tukee vapaaehtoisten päihdeettömyyttä	30
203 Nuorille on tarjottu osallistumisen mahdollisuuksia	32
204 Nuoret ovat luoneet itselleen uusia sosiaalisia kontakteja.....	35
300 YAD:n festaritoiminta tuottaa uutta tietoa päihdeasioista yhteiseen käyttöön.....	36
301 Nuorten päihdekokeiluja festareilla on kartoitettu festarikyselyiden avulla.....	37
302 Tiedotus ajankohtaisista päihdeasioista.....	39
400 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.....	40
401 YAD tekee yhteistyötä muiden kentän toimijoiden kanssa.....	40
402 YAD tekee yhteistyötä festarijärjestäjien kanssa	41
Koonti 2015	42
500 Jalkautuva tiimi	46
501 Tiimin vapaaehtoisilla on toimintaan soveltuva koulutus.....	47
502 Jalkautuva tiimi auttaa festarikävijöitä elektronisen musiikin metsäfestivaaleilla	48
503 Toiminnan ydin on tiivis vapaaehtoisten joukko.....	52
504 Toimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti	54

Miksi sosiaalinen tilinpito?

YAD Youth Against Drugs ry raportoi toiminnastaan useille eri tahoille. Rahoittajina toimivat Raha-automaattiyhdistys RAY, Opetus- ja kulttuuriministeriö, kunnat ja erilaiset säätiöt saavat tiivistelmän vuoden toiminnosta ja avainlukuista. Vapaaehtoisten kanssa jaetaan erityisesti toiminnan sisältöihin ja kokemuksiin ja muistoihin liittyvää tietoa. Muille toimijoille jaetaan toiminnossa tuotettua informaatiota sekä hyväksi havaittuja toimintamalleja. Oman työn dokumentoimiseksi ja kehittämiseksi kerätään palautteita, kehitysideoita ja toimintakokemuksia.

YAD:n festarityössä toimintaa aidosti kuvaavien mittareiden rakentaminen on osoittautunut haasteeksi. Kohtaamisten määrän sijaan toiminnassa on haluttu panostaa kohtaamisten laatuun, joten pelkät luvut kuvaavat toimintakokonaisuutta vajavaisesti. Ehkäisevän päihdetyön kannalta yksi onnistunut kohtaaminen voi olla merkityksellisempi kuin kymmenen pinnallista. Toisaalta taas pelkästään infomateriaalin hakemisen yhteydessä käyty lyhyt keskustelu voi toisinaan toimia katalyyttina jollekin suuremmalle ajatusprosessille. Selvää kuitenkin on, että pelkkä juttukavereiden tilastointi, kohtaamisten pituuden mittaaminen tai jaettujen tarrojen laskeminen ei kerro riittävästi infopisteen toiminnasta.

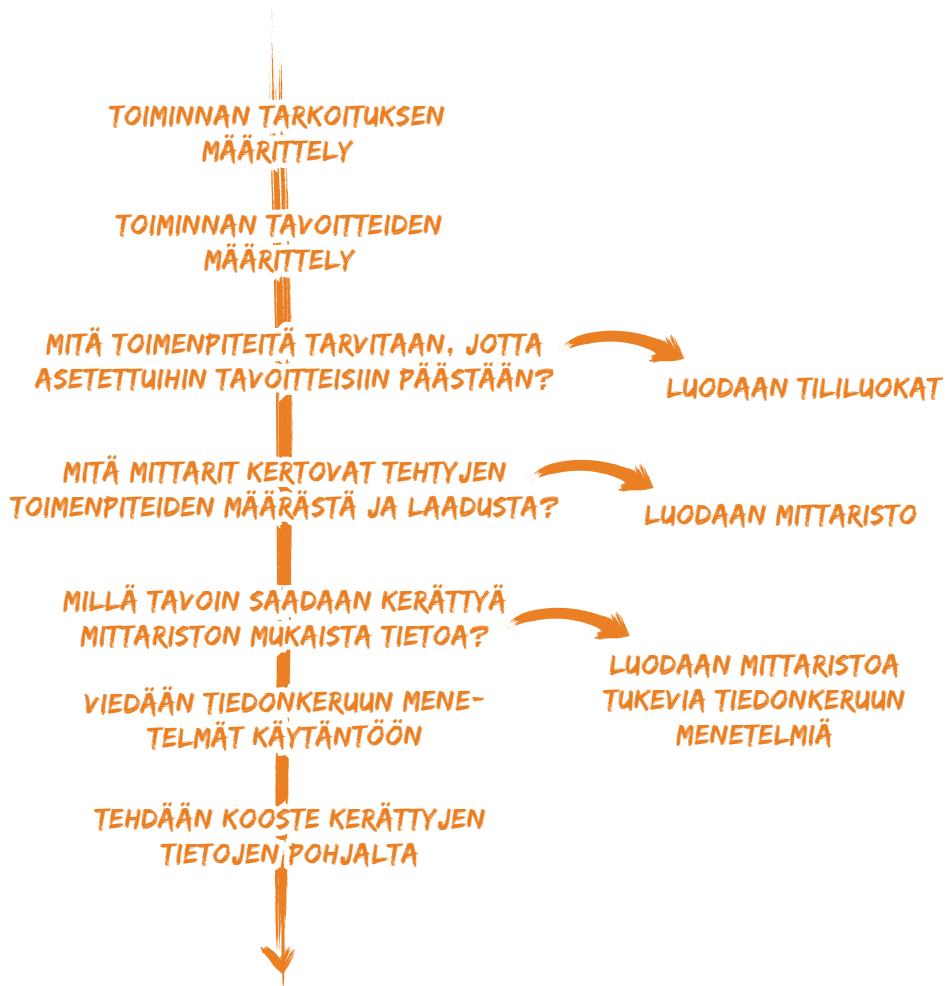
**AVUKSI TÄHÄN MITTAAMISEN ONGELMAAN
LÖYDETTIIN SOSIAALINEN TILINPITO.**

Sosiaalinen tilinpito

” *Sosiaalinen tilinpito on viitekehys sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tulosten ja vaikutusten mittaamiselle ja osoittamiselle. Se tarkoittaa tietyn ajanjakson tarkasti ja etukäteen määriteltyjen odotusten säännöllistä seurantaa ja tulosten ulkoisesti tarkastettua kokonaisvaltaista raportointia.*

Sosiaalinen kirjanpito ja tilintarkastus antavat organisaatiolle mahdollisuuden kehittää seurantaansa, dokumentointiaan ja raportointiaan siten, että ne kykenevät kattavasti selvittämään yhteiskunnalliset vaikutuksensa, raportoimaan toimensa ja parantamaan toimintaansa. Sosiaalisen kirjanpidon ja tilintarkastuksen prosessin kautta organisaatio kykenee ymmärtämään vaikutuksensa ympäröivään yhteisöön ja hyödynsaajiinsa sekä rakentamaan vastuullisuutta osallistamalla avainsidosryhmänsä toimintaansa.

(Developpi Oy)

Kuva 1: Sosiaalisen tilinpidon eteneminen

Sosiaalisen tilinpidon rakenne

Kuten tavallisessakin tilinpidossa, myös sosiaalisessa tilinpidossa luodaan ensiksi toiminnalle budjetti ja tilikartta. Tavoitteet asetetaan organisaation arvojen, mission, vision ja strategian pohjalta ja ryhmitellään tililuokkiin. Tililuokka voi olla esimerkiksi "Nuorten vapaaehtoisten päihteettömyyden tukeminen" ja siihen sisältyviä tavoitteita voivat olla "Kaikki yhdistyksen tapahtumat ovat päihteettömiä". Tavoitteiden toteutumiseksi asetetaan tavoitetaso ja määritellään mittari. Sosiaalinen tilinpito yhdistelee sekä määrällisiä että laadullisia mittareita, esimerkiksi "YAD:n infopiste toteutetaan 14 eri tapahtumassa" tai "kuvaus kohtaamisesta YAD:n infopisteellä". Mittari voi olla laskennallinen analyysimenetelmä, kyselylomake vapaaehtoisille, tapauskuvaus, valokuva, blogikirjoitus jne.

Tilivuoden aikana kerätään kirjanpitoaineistoon järjestelmällisesti tietoa, eli tavallaan "kuitteja" toiminnasta. Toimikauden lopussa kerätyt tositteet kootaan yhteen ja niiden avulla muodostetaan kokonaiskuva toiminnasta: sosiaalinen tilinpäätös.

Sosiaalisen tilinpidon käytännöt tässä raportissa

Tässä raportissa esitellään YAD:n festarityön vuoden 2015 tuloksia. Tiedonkeruun menetelmät ja luokittelu on rakennettu sosiaalisen tilinpidon periaatteita noudattaen. Sosiaalisen tilinpidon tavoitetasot eli ns. "budjetit" on luotu alkukesästä 2014 ja ovat toista kertaa käytössä nyt vuoden 2015 sosiaalisessa tilinpidossa.

YAD:n festarityön tilikartta

YAD:n festarityön tilikartan yläotsikot (100, 200, 300, 400) kuvaavat teemakokonaisuuksia, alaotsikot (101, 102, 103...) toiminnan tavoitteita ja viisinumeroiset alaotsikot (10101, 10102, 10103...) niitä menetelmiä, joiden avulla toiminnasta pyrittiin keräämään tietoa. Tietoa tallennettiin pitkin toimikautta erilaisten lomakkeiden, nettikyselyn, festarityön blogin, valokuvien, koulutuksissa tapahtuneen palautteenkeruun sekä purkuviikonlopun työpajatuotosten muodossa. Tilikarttaan on nuolin (») kuvattu toiminnan tavoitetasot. Kaikissa kohdissa ei ole tarkoituksenmukaista luoda numeerista tavoitetasoa, joten näissä kohdissa on kuvattu idea toiminnan takana tai ohjattu laadullisen kuvauksen äärelle.

100 Kohtaaminen festarityössä

101 Tapahtuman osallistujat pysähtyivät päihdeasioiden äärelle

10101 Infopisteellä käyneiden määrä

» Tavoite: 2000 nuorta

10102 Kuvaus infopiste kohtaamisesta

» Kuvaus kohtaamisesta

10103 Kuvia infopisteeltä

» Kuvia infopisteeltä

102 Tapahtuman osallistujat pohtivat huumeisiin liittyviä mielipiteitään

10201 Esimerkki huumetestistä

» Esimerkkikuvaus

10202 Huumetestin tehneiden määrä

» Tavoite: 1000

10203 Omaa tai läheisen päihteiden käyttöä pohtineiden määrä

» YAD toimii herättelijänä, jotta mahdollisimman moni ihminen miettisi päihdeasioita. Jokainen pohdinta/keskustelu on tärkeä.

10204 Päihteisiin liittyvien keskustelujen määrä

» Lähes kaikki keskustelut liittyvät päihteisiin.

10205 Kuvaus infopisteellä käydystä keskustelusta

» Kuvaus keskustelusta

103 Nuoret saavat vastapainoa festareiden päihdekeskeiselle kulttuurille

10301 Vaihtoehtoista toimintaa tarjottiin tapahtumissa

» Tavoite: Vaihtoehtoista toimintaa tarjotaan jokaisessa tapahtumassa.

10302 Vaihtoehtoiseen toimintaan osallistuneiden määrä

» Tavoite: 100

10303 Kuvaus vaihtoehtoiseen toimintaan osallistumisesta

» Esimerkkikuvaus

10304 Kuvia vaihtoehtoisesta toiminnasta

» Kuvia toiminnasta

200 Toiminta on nuoria vapaaehtoisia voimaannuttavaa

201 Nuoret ovat saaneet riittävät tiedot ja taidot päihdekeskusteluihin vertaisryhmissään

20101 Nuoret ovat oppineet käymään aktiivista ja argumentoivaa keskustelua päihteisiin liittyen

- » Palautelomake: Olen saanut YAD:n koulutuksista riittävät taidot festareilla käytäviä keskusteluja varten: Tavoite: keskiarvo 3,7
- » YAD:n toiminta on kaikille avointa toimintaa.

20102 Festareilla on mukana nuoria, joilla on kokemustietoa omasta tai läheisen huumeiden käytöstä

- » YAD:n toiminta on kaikille avointa toimintaa.

20103 Esimerkkikuvaus vapaaehtoisesta

- » Esimerkkikuvaus

202 Festarityö tukee vapaaehtoisten päihhteettömyyttä

20201 Kaikki YAD:n tapahtumat ovat päihhteettömiä

- » Vastaavien palautelomake: Kaikki infopisteemme työntekijät sitoutuivat päihhteettömyyteen festareiden aikana. TAVOITE: Kaikissa YAD:n tapahtumissa sitouduttiin päihhteettömyyteen.

20202 Esimerkkikuvaus nuoresta päihhteettömänä festareilla

- » Esimerkkikuvaus

203 Nuorille on tarjottu osallistumisen mahdollisuuksia

20301 Nuoret ovat päässeet mukaan ehkäisevän huumeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen

- » Palautelomake: YAD:n toiminnassa minulla on ollut mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoite: keskiarvo 3,7.

20302 Nuoret toimivat aktiivisina kansalaisina yhdistystoiminnassa

- » Palautelomake: Koen YAD:n festaritoiminnan hyvänä kanavana vaikuttaa ja ilmaista mieltäni. Tavoite: keskiarvo 3,7.

20303 Nuorille tarjotaan mahdollisuuksia omien kokemusten jakamiseen

- » Tavoite: Jokaisesta festarista yksi tai useampi mukana ollut nuori kirjoittaa YAD infopisteillä -blogiin.

20304 Uusia henkilöitä on liittynyt jäseneksi festareilta

- » Tavoite: 10

20305 Tapauskertomus nuoren osallisuuden kokemuksesta

- » Esimerkkikuvaus

204 Nuoret ovat luoneet itselleen uusia sosiaalisia kontakteja

20401 YAD:n infopistelle osallistunut vapaaehtoinen on tutustunut muihin samanhenkisiin nuoriin toiminnan kautta

- » Konteksti ja jokaisen oma halu mahdollistavat samanhenkisten nuorten toisiinsa tutustumisen.

- » Palautelomake: Olen saanut YAD:n festaritoiminnassa uusia kavereita/ystäviä

20402 Tapauskertomus YAD:n toiminnassa syntyneestä sosiaalisesta kontaktista

- » Esimerkkikuvaus

300 YAD:n festaritoiminta tuottaa uutta tietoa päihdeasioista yhteiseen käyttöön

301 Nuorten päihdekokeiluja festareilla on kartoitettu festarikyselyiden avulla

30101 Festarikyselyyn vastanneiden nuorten määrä

- » Tavoite: 500

30102 Festarikyselyissä saatujen tietojen levitys

- » Tavoite: Tiedote Huumeet festareilla -kyselyn tuloksista laitetaan. Lisäksi mahdollinen esimerkkikuvaus tiedotteen käytöstä.

302 Tiedotus ajankohtaisista päihdeasioista

30201 YAD on ilmoittanut NoVi- ja Nopsa -verkostoille festareilla koostamistaan uusista huumausaineista

- » Tavoite: Ilmoitamme kaikista festareilla kohdatuista uusista huumausaineista.

30202 Esimerkkitapaus tiedotuksesta

- » Tavoite: Tiedote festarikesästä laitetaan ennen festarikesää. Festareiden jälkeen laitetaan koontitiedote. Lisäksi mahdollinen esimerkkikuvaus festaritiedotteen käytöstä

400 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

401 YAD tekee yhteistyötä muiden kentän toimijoiden kanssa

40101 Kontaktit SPR:n ensiaputiimiin festareilla

- » Vapaaehtoisia kannustetaan käymään ainakin tervehtimässä SPR:n tiimiä mikäli olemme samoilla festareilla, mikäli kontakteja ei toiminnan kautta muuten kohdalle tule.

40102 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

- » Esimerkkikuvaus

402 YAD tekee yhteistyötä festarijärjestäjien kanssa

40201 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

- » Esimerkkikuvaus

Festaritoiminta YAD:ssa

Festari- ja infopistetyö ovat yhdistyksen alkuperäisiä ja omimpia toimintamuotoja. Infopistetyössä toteutuu YAD:lle tärkeä ehkäisevän huumetyön perusajatus: vuorovaikutus ja nuorten kohtaaminen heidän vapaa-ajallaan. Infopistetyössä mennään sinne, missä nuoretkin ovat. YAD:n vapaaehtoiset näyttävät mallia siitä, miten festareilla ja bileissä voi olla ihan selvin päin.

YAD osallistuu vuosittain kymmeneen tapahtumiin infopisteitä pitäen. Infopisteillä tarjotaan tietoa yhdistyksen luonteelle ominaisella tavalla: ei tyrkyttämällä, vaan olemalla esillä ja keskustelemalla aiheesta eri näkökulmista. Keskustelujen käynnistäjänä käytetään huumetestejä, joilla kartoitetaan vastaajan näkemyksiä ja tietoa päihde- ja huumeasioista.

Festarityötä tehdään perinteisten rock-festareiden lisäksi kesän konemusiikkitapahtumissa. Infopisteitä pidetään myös ympäri vuoden discoissa, konserteissa, messuilla ja muissa nuorten tapahtumissa. Nuorten yleiseen mielipiteeseen vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat, kun nuoret kohtaavat toisia nuoria ja vaihtavat ajatuksia YAD-infoilla. Olennaisessa roolissa ovat myös nuorille suunnatut huume- ja asennemateriaalit, sekä aktiviteetit kuten jonglöörausmahdollisuudet ja älypelit, joita pisteillä voi kokeilla.

YAD:n festaritoiminta toteutetaan lähes kokonaisuudessaan vapaaehtoisvoimin. Festari- ja infopistetyötä tekevät vapaaehtoiset koulutetaan ja vastuuta festarityöstä annetaan vapaaehtoisille festarivastaaville. Koulutuksessa käsitellään päihdekysymyksiä monesta näkökulmasta ja tarjotaan välineitä keskustelujen käymiseen infopisteillä. Infopistetoimintaan voivat osallistua yli 13-vuotiaat ja festarityöhön yli 16-vuotiaat. Infopistekoulutus on VIP-passi kesän festareille. Joka festareilla on yksi hieman kokeneempi, vähintään 18-vuotias infopistevastaava, joka on käynyt infopistekoulutusta täydentävän vastaavakoulutuksen.

Infopistetyössä panostetaan kohderyhmätietoisuuteen. YAD:ssa nähdään, että eri kohderyhmät tarvitsevat hyvin erilaisia lähestymistapoja ja informaatiota aina päihteisiin liittyvästä yleiskeskustelusta haittoja vähentävään tietoon ja neuvontaan tai päihde-ensiapuun. YAD toteuttaa päihteisiin ja festareihin liittyvää tiedon keruuta *Huumeet festareilla* -internetkyselyllä sekä keräämällä tietoa festari-infoilla käydyistä keskusteluista. Lisäksi YAD:n vapaaehtoisilta kerätään myös aktiivisesti palautetta kesän festareilta: jokainen vapaaehtoinen täyttää palautelomakkeen jokaiselta festarilta missä on ollut YAD:n mu-

YAD:N INFOPISTE ON PALVELUA FESTARI-KÄVIJÖILLE SEKÄ HYVIEN JUTTUTUOKIOIDEN JA KOHTAAMISTEN TYSSIIJA.

kana. Palautelomakkeiden perusteella festarityöstä saadaan kokemuksia, palautetta ja kehitysehdotuksia suoraan niiltä henkilöiltä, jotka festarityötä kentällä tekevät. YAD:n vapaaehtoisilta odotetaan ennen kaikkea uskallusta heittäytyä vuorovaikutustilanteisiin festarikansan kanssa, positiivista asennetta ja huumoria unohtamatta. YAD:n infopiste on palvelua festarikävijöille sekä hyvien juttutuokioiden ja kohtaamisten tyssija.

YAD:n vapaaehtoiset kiersivät kesällä 2015 13 festarit, joista yksi toteutettiin YAD:n jalkautuvan ea-tiimin toimintamallilla. Festareilla on YAD:n infopistetteltoa, jossa on tarjolla YAD:n materiaalia ja tietoa huumeaineista. Infopisteillä käydään mitä mielenkiintoisimpia keskusteluja huumeista ja niihin liittyvistä erilaisista teemoista, sekä jaetaan infomateriaalia päihteistä. Infoilla voi myös kokeilla jonglöörausvälineitä, tai pelata vaikkapa *Twisteriä* tai *Takapihan tornia*. Lisäksi infopisteillä kävijöillä on mahdollista festareista riippuen esimerkiksi kirjoittaa unelmiaan, kokeilla *Narkomaanileimaa* tai ottaa vesitatuointeja. Kesällä 2015 infopistekävijöille suunnattiin myös jäsenrekrykampanja, jonka kylkiäisenä kesällä jäseneksi liittynyt sai itselleen uunituoreen YAD:n *Sex, hugs and rock'n'roll* -kangasmerkin. Lisäksi kesällä 2015 toteutettiin *#streittinäfestareilla* -somehaaste, jossa ihmisiä kannustettiin jakamaan somekanavilla kokemuksiaan siitä, mitä kaikkea festareilla voi tehdä ja kokea selvin päin. YAD:n festarivapaaehtoiset ovat luonnollisesti selvin päin koko festarien ajan. Festarityöstä ei koidu vapaaehtoisille kuluja ja festareilla vapaaehtoisilla on myös aikaa käydä katsomassa bändejä ja nauttia festaritunnelmasta.

Festarikesän päätteeksi festareilla toimineille vapaaehtoisille järjestetään purkuviikonloppu. Viikonlopun aikana vapaaehtoiset pääsevät tapaamaan muita festareilla toimineita vapaaehtoisia, sekä osallistumaan toiminnan kehittämiseen. Viikonlopuksi on koottu festarityön palautteet ja niiden pohjalta yhdessä suunnitellaan seuraavan kesän toimintaa. Purkuviikonlopussa käsitellään festareilla esiin nousseita tilanteita ja etsitään ratkaisumalleja vertaisoppimista hyödyntäen. Viikonlopun ajalle vapaaehtoisille on järjestetty virkistystoimintaa kiitokseksi kesän vapaaehtoisurakasta. Lisäksi käydään läpi kesän parhaat hetket, kinkkisimmät sattumukset, tilastoja ja koonteja, sekä äänestetään kesän *Festarijyrä*. Festarijyrä on vapaaehtoisten valitsema festareilla kyseisenä kesänä ansioitunut vapaaehtoinen. Purkuviikonloppu toimii palkintona festareilla tehdystä infopistetyöstä ja päättää festarikauden.

Kuva 2: Festarityön vuosikello

Infopistekoulutus

Infopistekoulutus järjestetään kerran keväällä ja tarvittaessa kerran syksyn/talven aikana. Koulutus järjestetään pääsääntöisesti Jyväskylässä tai Tampereella. Lisäksi on mahdollista tarvittaessa järjestää lisäkoulutuksia esim. YAD:n paikallisosastopaikkakunnilla. Koulutusten yhteyteen pyritään hankkimaan joku bile- tai festari paikka, jossa infopisteen pitämistä ja siellä toimimista voidaan harjoitella käytännössä. Lisäksi infopistetiimiläisillä on mahdollisuus osallistua muihin yhdistyksen koulutuksiin tai vaihtoehtoisesti muiden tahojen järjestämiin koulutuksiin osaamisensa päivittämiseksi ja lisäämiseksi.

Jo aiemmin infopistekoulutuksen käyneet ovat myös tervetulleita kertaamaan tietoaan ja tutustumaan uusiin tiimiläisiin infopistekoulutuksissa.

Viikonlopun kestävässä infopistekoulutuksessa aiheita ovat mm. perustiedot huumeista ja YADista, YADin päihdepoliittiset linjaukset ja kannabisargumentointi, huumeet ja maailmankauppa, käytänteet infopisteellä ja huumetestien tekeminen. Teltan kokoamista ja vuorovaikutustilanteita pääsee harjoittelemaan käytännössä koulutuslauantain iltana festari- tai bileympäristössä.

Koulutus toimii myös ryhmäyttämisen ja hiljaisen tiedon siirtymisen välineenä, sillä siellä kohtaavat tulevat ja kokeneemmat festarivapaaehtoiset, ja viikonlopun aikana vapaaehtoisilla on koulutuksen lomassa aikaa tutustua toisiinsa.

Kevään infopistekoulutuksen osallistujien tavoitemäärä on 15 henkilöä. Toukokuun 2015 infopistekoulutuksessa Jyväskylässä oli 15 osallistujaa. Osana koulutusta pidettiin infopistetetelttaa Yläkaupungin yö -kaupunkifestareilla. Syksyn 2015 infopistekoulutus järjestettiin Tampereella, jossa oli 9 osallistujaa. Koulutukseen kuulunut käytännön harjoittelu suoritettiin pitämällä infopistettä YADin ja SETAn yhteisissä halloweenbileissä. Kouluksiin osallistujat tulivat ympäri Suomea.

Koulutuksen käytyään vapaaehtoinen:

- » tuntee YAD:n järjestönä
- » tiedostaa omat syyt huumeettomuuteensa
- » osaa kohdata infopisteelle tulijoita tasavertaisesti sekä keskustella päihdeaiheista

Infopistevastaavakoulutus

Joka infopisteellä on mukana yksi YAD:n infopistevastaavakoulutuksen käynyt vastuuvapaaehtoinen. Vastaava toimii yhdyslinkkinä työntekijän ja festarivapaaehtoisten välissä, ja vastaa festarireissun käytännön sujuvuudesta, kuten työnjaosta, ruokahuollosta, yhteydenpidosta tapahtumanjärjestäjän kanssa ja siitä, että tarvittavat raportoinnit ja seurannat tulevat asianmukaisesti hoidetuksi. Ennen festarivastaavaksi ryhtymistä pitää olla takana vähintään yksi kesä YAD:n festarivapaaehtoisena. Lisäksi festarivastaavilta edellytetään täysi-ikäisyyttä.

Festarivastaavien koulutukseen sisältyy festarivastaavan vastuualueiden ja raportointiasioiden läpikäymistä, kesän festaritarvikkeisiin ja mahdollisiin erityisteemoihin perehtymistä, ryhmädynamiikkaan, ryhmänohjaukseen sekä ongelmanratkaisuun liittyviä teemoja ja harjoituksia.

Vastaavakoulutuksen osallistujien tavoitemäärä on 8 henkilöä. Toukokuulle 2015 suunniteltu vastaavakoulutus jouduttiin perumaan, sillä koulutukseen ei ilmoittautunut yhtään osallistujaa. Tavoiteosallistujamäärää ei täten keväältä 2015 saavutettu. Kesän 2015 festarivastaavat olivat käyneet koulutuksen aiempina vuosina tai heidät perehdytettiin henkilökohtaisesti työhönsä. Toimenpiteenä kevään 2016 koulutuksen suhteen koulutuksen luonnetta muokataan enemmän kesän etkot / vapaaehtoisten rento yhteistapaaminen -tyyppiseksi yhden päivän ja yön kokonaisuudeksi. Tätä kautta tarkoitus on yhdistää koulutukselliset, vapaaehtoisten hyvinvointia ja ryhmäytymistä tukevat sekä kesän etukäteisfiilistelystä mahdollistavat elementit.

BLOGI LÖYTYY OSOITTEESTA:
WWW.YADINFOPISTEILLA.WORDPRESS.COM

Festariblogi

YAD:n festarivapaaehtoiset kirjoittavat festarikokemuksista avointa blogia. Tarkoituksena on jakaa toiminnasta kiinnostuneille niitä fiiliksiä, kokemuksia ja ajatuksia, joita festarityö vapaaehtoisille tarjoaa. Blogiin tulee yksi uusi kirjoitus joka festarien jälkeen. Vapaaehtoiset sopivat blogin kirjoittamisesta keskenään, useimmiten yhtä kirjoitusta kirjoittaa 1–2 vapaaehtoista. Kirjoittamiseen ei ohjeisteta tarkoituksella mitenkään, vaan vapaaehtoiset kirjoittavat niistä asioista ja ajatuksista, jotka itse kokevat tärkeimmiksi.

Tilastoja vuoden 2015 bloggauksista:

- » Blogikirjoituksia yhteensä 11 kpl (touko-syyskuu)
- » Sivunäyttöjä yhteensä 1248 kpl (tammi-lokakuu)
- » Kävijöitä yhteensä 652 kpl (tammi-lokakuu)

Festarityön henkilöressit

Festarityö toteutetaan pääasiassa koulutettujen vapaaehtoisten nuorten voimin. YAD:n työntekijä on mukana toiminnan mahdollistamisessa, taustatyössä, vapaaehtoisten kouluttamisessa ja ohjaamassa vapaaehtoistoimintaa, mutta varsinaisen festarityön toteuttavat yhdistyksen vapaaehtoiset. Festarityön vapaaehtoiset kootaan YAD:n infopistekoulutuksen käyneistä festari- ja infopistetiimiläisistä. Yhden kesän aikana festareilla kiertää yleensä noin 30–40 eri vapaaehtoista nuorta ja nuorta aikuista.

FESTARIKESÄ 2015

- » 31 vapaaehtoista
- » 12 festaria
- » 1821 kohtaamista

Festarityön budjetti

Festarityön suurimmat kuluerät koostuvat vapaaehtoisten matka- ja ruokakuluista sekä autovuokrista. Vapaaehtoisten majoitus on yleensä pyritty järjestämään ilmaiseksi yhteistyössä jonkun paikallisen toimijan, kuten esimerkiksi kunnan nuorisotoimen, seurakunnan tai tapahtumajärjestäjän kanssa. Käytännössä nämä ilmaismajoitukset ovat pääsääntöisesti patjamajoituksia esimerkiksi nuorisotalon lattialla.

Muita kuluja ovat joidenkin tapahtumien perimät paikkamaksut tai sisäänpääsymaksut, festaritarvikkeiden ja jaettavien materiaalien päivitys- ja hankintakulut, toimistokulut sekä Huumeet festareilla -kyselyyn liittyvät kustannukset. Myös vapaaehtoisten virkistystoimintaan purkuviikonloppuna pyritään budjetoimaan rahaa virkistys- ja palkitsemistoiminnan järjestämiseksi vapaaehtoisille.

YAD on saanut useina vuosina Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustuksen festariryön kulojen kattamiseksi. Ajoittain festariryölle voi tulla myös muita avustuksia. Avustusten ulkopuoliset kulut hoidetaan yhdistyksen omarahoituksena. Vuoden 2015 festariryön teuma oli seuraavanlainen:

Festariryön toiminnan kulurakenne 2015

Menot

Matkakulut.....	9 500 €
Materiaali- ja tarvikkekulut (mm. ruoka, palkitseminen, EA)	5 000 €
Ostopalvelut (mm. rahti, webropol)	1 400 €
Sisään pääsymaksut, majoitus	1 200 €
Tiedotuskulut	700 €
Koulutuskulut (infopistekoulutus, purkuviikonloppu)	1 400 €
Festarivideo	850 €
Yhteensä:	20 050 €

Tulot

Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus	15 000 €
YAD ry oma rahoitus	5 050 €
Yhteensä:	20 050 €

Kokonaisbudjetti pitää sisällään myös jalkautuvan tiimin toiminnan. Budjetissa noin kuudesosa on jalkautuvan tiimin kuluja ja loput perusfestariryön. Vuonna 2015 budjetti ylittyi neljänneksellä, joten jatkossa on entistä tarkemmin mietittävä, mille festivaaleille onärkevää osallistua.

100 Kohtaaminen festariryössä

Festariryön ytimessä on ihmisten kohtaaminen, ajatusten vaihto ja tiedon jakaminen. Samalla vapaaehtoiset näyttävät omalla esimerkillään mallia siitä, miten hauskaa voi pitää myös ilman päihteitä. Festarikohtaamisissa käytetään erilaisia keskustelun apuvälineitä, kuten keskustellen toteutettavia huumetestejä, infokortteja ja provosoivia sloganein varustettuja tarroja, joilla saadaan heräteltyä keskustelua huumekysymyksistä. Toiminnan ytimessä ovat kuitenkin keskustelu ja vertaisvaikuttaminen. Myös monet yhdistyksen vapaaehtoiset nostavat festareilla käydyt juttutuokioiden yhdeksi koko toiminnan pääkohdista.

101 Tapahtuman osallistujat pysähtyvät päihdeasioiden äärelle

YAD:n infopistetoiminnan ydin on saada nuoret pohtimaan omia päihdeasenteitaan vapaa-ajan ympäristössä, tässä tapauksessa festareilla. Konkreettista pysähtyneiden määrää mittaa infopisteellä käyneiden nuorten määrä. Pidemmistä keskusteluista ja ajatusten vaihdoista kertovat esimerkiksi eri aihepiireistä käytyjen keskustelujen määrä ja tehtyjen huumetestien määrä, josta lisää kohdassa 102.

Infopisteellä työskentelevät vapaaehtoiset arvioivat myös kohtaamisten laatua ja tunnelmaa. Kesän 2015 infopisteillä käydyistä keskusteluista arvioitiin, herättikö keskustelu infopisteen kävijässä uusia ajatuksia tai näkökulmia. Vastaukset jakautuivat seuraavasti:

Herättikö keskustelu kävijässä uusia ajatuksia/mielipiteitä?

	Kävijät
Paljon.....	6,3 %
Melko paljon	20,5 %
Jonkin verran	38,3 %
Vähän.....	24,5 %
Ei ollenkaan	10,3 %
Yhteensä	399 vastausta

Keskusteluja, joissa keskustelun arvioitiin herättäneen uusia ajatuksia tai mielipiteitä paljon, melko paljon tai jonkin verran, oli yhteensä **65 %** niistä kävijöistä, joiden keskusteluja oli arvioitu. Voidaan siis ajatella, että merkittävä osa infokävijöistä sai YAD:n infopisteeltä uusia ajatuksia.

Myös infopisteellä käytyjen keskustelujen tunnelma arvioitiin pääsääntöisesti hyväksi tai melko hyväksi (**347** vastausta eli **83 %**). Melko huonoksi tai huonoksi keskustelutunnelmaa arvioitiin vain pienessä määrässä keskusteluja (**11** vastausta eli **2,6 %** kaikista). Arvioituista keskusteluista jakautui tunnelman arviointi seuraavasti:

Keskustelujen fiilis oli

	Kävijät
Hyvä.....	62,3 %
Melko hyvä.....	20,5 %
Neutraali	14,6 %
Melko huono.....	1,9 %
Huono	0,7 %
Yhteensä	419 vastausta

10101 Infopisteellä käyneiden määrä

Kesällä 2015 YAD:n infopiste löytyi yhteensä **12:lta** eri festivaalilta ympäri Suomen, ja festarivuorokausia kertyi yhteensä **28**. Infopisteillä kohdattiin kesän aikana yhteensä **1821** henkilöä eli keskimäärin **152** kävijää per festari.

Kesän 2015 tavoitteena oli tavoittaa infopisteillä **2000** henkilöä. Tämä tavoite ei ai- van täyttynyt. Kesän 2016 suhteen panostamme vielä festari-infopisteen näkyvyyteen ja houkuttavuuteen sekä festarikävijöiden kohtaamiseen. Infopisteen näkyvyyteen pyrim- me vaikuttamaan esittämällä toiveita pisteen mahdollisimman suotuisasta sijainnista ja kiinnittämällä huomiota kehitettäviin aihealueisiin vapaaehtoisten festarityön koulu- tuksissa sekä kesän 2015 festarityön kokonaisuudessa.

Infopisteillä kohdattujen henkilömäärä on osin verrannollinen myös festareiden, festa- reilla vietettyjen päivien ja festari-infopisteiden määrään. Tavoitteena YAD:lla on olla vuosittain **15** festarilla, ja tänä kesänä tavoitteesta jäi lopulta **3:n** festarin verran. Festaripaikkojen saaminen oli kesälle 2015 aiempaa haastavampaa, ja näin ollen al- kuperäinen määrällinen tavoite ei toteutunut. Festareiden määrällisessä tavoitteessa pysyttiin vuonna 2015 kuitenkin haasteisiin nähden hyvin. Festarikesää 2016 ajatellen YAD:n festarityössä mietitään entistä tarkemmin yhteistyötä festarijärjestäjien kanssa sekä YAD:n henkilöstön resursseja kesän aikana. Pohdittavaksi tulee myös linjaus mak- sullisten festaripaikkojen käytöstä.

10102 Kuvaus infopiste kohtaamisesta

” Itselleni jäi parhaiten mieleen ne hetket joina festarioitsijat tulivat muuten vain juttelemaan ilman, että he tekivät huumetestiä. Ne keskustelut ovat minusta kai- kista parhaita, en osaa sanoa miksi. Niissä on oma juttunsa, koska huomaa, että kaveri haluaa vain jutella. Siinä jos missä tilanteessa tuntee oikeasti tekevänsä tärkeää työtä, koska ihmiset uskaltavat ja haluavat jutella.

Saana, YADin vapaaehtoinen

” Viimeisin keskustelu eräiden kaverusten kanssa oli varmaan inhottavin keskustelu mitä olen tähän mennessä koskaan käynyt. Se alkoi siitä, että toinen heistä tuli kysymään voiko alkoholista saada jotain hallusinaatioita ja loppui siihen, että kaverit totesivat, että absolutismi on heikoille. Se jäi ikävästi ekan päivän viimei- seksi testikseni, mutta onneksi näistä ikävistä kokemuksista saa aina keskustella muiden yadilaisten kanssa ettei asia jää vaivaamaan liikaa.

Saana, YADin vapaaehtoinen

10103 Kuvia infopisteeltä

102 Tapahtuman osallistujat pohtivat huumeisiin liittyviä mielipiteitään

YAD ei tarjoa nuorille valmiiksi pureskeltuja vastauksia, vaan pyrkii innostamaan nuoria omaan ajatteluun sekä omien ennakkokäsitysten, uskomusten ja ajattelumallien tuuletamiseen. Yksi keino tähän ovat festareilla tehtävät *huumetestit*. Yhteensä kesän 2015 festareilla käytiin huume keskusteluja huumetestin kautta **797** henkilön kanssa. Osassa keskusteluja aiheita on ollut enemmän kuin yksi. Huumetestien lisäksi festareiden infopisteillä on ollut mahdollisuus vapaamuotoiseen keskusteluun päihde aiheista.

10201 Esimerkki huumetestistä

Huumetestissä valitaan aihealue, josta haluaa keskustella. Vaihtoehdot ovat seuraavat:

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

RIIPPUVUUS JA HOITO

HUUMEET JA RIKOLLISUUS

KOHTUUKÄYTTÖ

PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ

KAVERIN/SUKULAISEN
PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ

HUUMEET JA MAAILMANKAUPPA

HUUMEET JA TERVEYS

OMA PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ

PÄIHTEETTÖMYYS

(NUORET/ALAKOULUIKÄISET)

Huumetestin aihealueita käytiin läpi YAD:n vapaaehtoisten, työntekijöiden ja hallituksen kanssa keväällä 2014, ja huumetestin aihevalikkoa sekä sisältöjä muokattiin näiden kehittyjen pohjalta. Vaihtoehtoista *nuoret/alakouluikäiset* -kohta ei ole testin etusivulla nähtävillä/valittavissa muiden aiheiden tapaan, vaan se on suunniteltu vapaaehtoisten käyttöön niihin tilanteisiin, kun infopisteelle tulija on YAD:n kohderyhmää (13–35-v.) nuorempi.

Kesällä 2015 useimmin huumetestin aihealueista valittiin vastattavaksi *oma päihteiden käyttö*. Runsaasti keskusteluja herättivät myös *kohtuukäyttö* sekä *päihteiden käyttö*. Vähiten kiinnostusta herättäneet aihealueet olivat *riippuvuus ja hoito*, *päihteettömyys* sekä *huumeet ja maailmankauppa*. Eri aiheiden kiinnostavuus pysyi samana kuin vuonna 2014.

Kuvaus huumetestistä

” Infopisteellä vallitsi rento meininki porukan kesken ja hieman jopa hämmennyin, kuinka innokkaasti pisteellä kävijät vastasivat huumetesteihin. Erityisen mieleenpainuvan keskustelun kävin erään nuoren naisen kanssa, joka pisteelle tultuaan vaikutti hyvin kiireiseltä. Hänellä oli kiire päästä näkemään suosikkibändinsä, mutta kun aloimme keskustelemaan, juttua riitti niin paljon, että ehdin esittää vain ensimmäisen kysymyksen ja huomasin aikaa kuluneen jo melkein 20 minuuttia. Kiire unohtui siinä tilanteessa täysin, kun aihe herätti molemmin puolin.

Matti, YAD:n vapaaehtoinen

” Iltaa kohden, kun kävijöiden lukumäärä alkoi kasvamaan huomattavasti, pääsin myös keskustelemaan enemmän ja hieman syvällisemmin ihmisten kanssa. Mieleenpainuvien oli ehdottomasti mieshenkilö, joka avautui omasta päihteidenkäytöstään ja vaikutti jopa YAD:n toiminnasta ja huumetestistä, koska hänellä oli ennakkoluuloja, että kyseessä olisi jokin hengellinen raittiusjärjestö.

Tomi, YAD:n vapaaehtoinen

10202 Huumetestin tehneiden määrä

Kesällä 2015 YAD:n huumetestin teki yhteensä **797** henkilöä.

Kesän 2015 tavoitteena oli **1000** henkilöä, ja tästä tavoitteesta jäätin **203** henkilöä. Toimenpiteenä kesän 2016 suhteen panostamme huumetestien markkinointiin festari-infopisteillä ja kiinnittämällä aihealueeseen huomiota vapaaehtoisten festarityön koulutuksissa ja ideoimalla asiaa vapaaehtoisten kanssa.

10203 Oma tai läheisen päihteiden käyttöä pohtineiden määrä

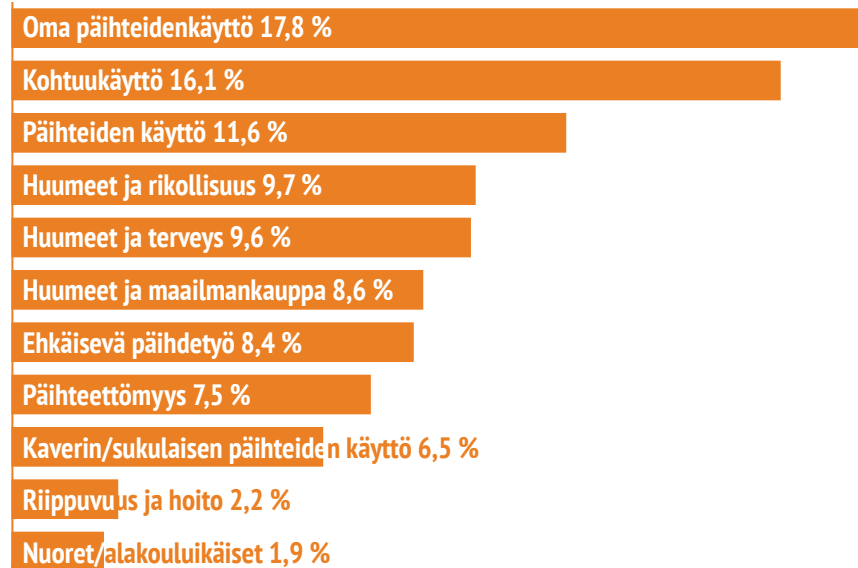
Oma päihteiden käyttö oli yleisin keskustelun aihe. Tämän aiheen valitsi huumetestissä **112** infopistekävijää. Kaverin/sukulaisen päihteiden käyttöä pohti **41** kävijää.

Festari raportoinnin rakenteen kautta on mahdollista tarkastella eri aihealueita pohtineiden määriä, mutta tavoitemääriä YAD:lla ei aihealueiden suhteen ole. Infopisteiden tavoitteena voidaan yleisesti ottaen sanoa olevan sen, että ihmiset pysähtyvät pohtimaan omaa tai lähipiirin päihteiden käyttöä, ja kenties saavat uusia näkökulmia, oivalluksia tai keskustelun aiheita jatkopohdittavaksi oman lähipiirin kanssa.

10204 Huumetestissä valitut muut keskustelujen aiheet

Samoin kuin edellisessä kohdassa 10203, festari raportoinnin rakenteen kautta on mahdollista tarkastella eri aihealueita pohtineiden määriä, mutta tavoitemääriä ei ole. Infopisteiden tavoitteena voidaan yleisesti ottaen sanoa olevan sen, että ihmiset pysähtyvät pohtimaan päihdeaiheita, ja kenties saavat uusia näkökulmia, oivalluksia tai esimerkiksi keskustelun aiheita jatkopohdittavaksi. Jokainen keskustelu ja aihe nähdään arvokkaana.

Prosenttijakauma kesän 2015 huumetestikeskusteluista:

10205 Kuvaus infopisteellä käydyistä keskustelusta

Käymistäni keskusteluista jäi vahviten mieleen keskustelut, joiden aiheena oli läheisen huumeidenkäyttö. Molemmissa tapauksissa tärkein kysymys läheiseltä minulle oli "Mitä voin tehdä, että saan läheiseni irti huumeista?!" Toivottomuus, pettymys, viha, suru ja henkinen väsymys paistoivat läheisten kasvoilta ja koko olemuksesta. Jouduin kertomaan, että heidän etsimäänsä salasanaa huumeriippuvuuden poistamiseksi ei ole olemassa. Kaikki antamani vinkit muun muassa käyttäjän kanssa keskustelemisesta, hoitoon ohjaamisesta sekä omasta esimerkiksi elää huumeettomana olivat läheiset jo kokeilleet ja todenneet ne turhiksi. On vain odotettava, että käyttäjä itse on valmis vapautumaan riippuvuudesta. Tämä vastaus ei tietenkään ilahduttanut näitä käyttäjien läheisiä.. Pää painui maata kohti, hartijat lysähtivät syvän huokauksen päätteeksi ja silmät kimmelsivät kyynelistä.. Epätoivo oli hetkessä läsnä todella voimakkaana. Muistutin läheisiä huolehtimaan myös omasta jaksamisesta ja he suunnittelivatkin viettävänsä loppuajan festareista huolesta vapaana. Onneksi toinen näistä keskustelijoista tuntui löytävän pienen toivon pilkahduksen jakamistamme materiaaleista sekä koko järjestöstämme! "Minä olisin niin onnellinen, jos hän (käyttävä läheinen) joku päivä olisi täällä teillä töissä!", kuului tämän läheisen toive. Hän keräsikin innoissaan materiaalejamme laukkuunsa ja aikoi antaa ne käyttävälle läheiselleen luettavaksi. Saimme moneen kertaan kiitokset tekemästämme hyvästä ja tärkeästä työstä! Vaikka keskustelut olivat todella syvällisiä ja rankkoja, molemmat tapaukset kuitenkin lähtivät pisteltämme hymyssä suin ja sydän (toivottavasti) hieman kevyempänä jatkamaan matkaa.

Tiina, YAD:n vapaaehtoinen

103 Nuoret saavat vastapainoa festareiden päihdekeskeiselle kulttuurille

Seuraavaan kiinnostavaan bändiin on vielä puolitoista tuntia aikaa. Kutsuuko kaljateltaa, vai voiko festareilla tehdä jotain muutakin? YAD on pyrkinyt tarjoamaan vaihtoehtoista päihteetöntä toimintaa festarialueella infopisteen ja keskustelujen ohella. Toiminta voi olla esimerkiksi jonglöörausvälineiden kokeilua, pelejä ja leikkejä tai kädentaitojen harjoittamista. Kesällä 2015 festareilla pidettiin mukana hyviksi todettuja toiminnallisia päihdeteemaisia elementtejä, kuten mahdollisuutta pelata pelejä, kirjoittaa huumeaiheisia sloganeita, ottaa ihoon *Narkomaanileima* tai vesitatuointeja. Lisäksi kesällä 2015 valjastettiin somemaailmaa vahvemmin mukaan festariryöhön *#streittinäfestareilla* -kuvahaasteen myötä.

10301 Vaihtoehtoista toimintaa tarjottiin tapahtumissa

Kaikilla kesän festareilla oli mahdollista osallistua YAD:n infopisteillä johonkin vaihtoehtoiseen toimintaan, esimerkiksi jonglöörausvälineiden kokeilun, Twisterin pelailun, unelmien pohtimisen tai #streittinäfestareilla-somekampanjan kautta. Menetelmät vaihtelivat festarikohtaisesti.

10302 Vaihtoehtoiseen toimintaan osallistuneiden määrä

Yhteensä vaihtoehtoiseen toimintaan infopisteellä osallistui **73** festarikävijää. Kesän 2015 tavoitteena oli **100** vaihtoehtoiseen toimintaan osallistujaa. Tulevan kesän 2016 suhteen panostamme vaihtoehtoisen toiminnan kehittelyyn ja ideointiin vapaaehtoisten koulutuksissa, sekä katsomme tulevana kesänä aina festareille lähtevän kokoonpanon kanssa, millaista vaihtoehtoista toimintaa juuri heidän festarikokoonpanonsa haluaa ottaa mukaan. Panostamalla vapaaehtoisten omaan osallisuuteen ja vaikuttamiseen, toiminta todennäköisesti innostaa enemmän sekä festarivapaaehtoisia toteuttamaan sitä, että sitä kautta luontevasti edelleen festarikävijöitä tulemaan mukaan.

10303 Kuvaus vaihtoehtoiseen toimintaan osallistumisesta

”Keskimme kirjoittaa magneettitauluille ”ime muna älä kokaa” lausahuksen ja siitähän riemu repesi! Moni festarikävijä otti taulusta kuvan ja kehui kuinka mahtava se oli. Huomasimme myös kuinka se käännutti ihmisten päät ja saattoi osittain (ainakin toivottavasti) vaikuttaa siihen, että toisena päivänä pisteellä oli enemmän kävijöitä.

Saana, YADin vapaaehtoinen

”Kovinta huutoa olivat huumetestit, tarrat sekä vesitatuoinnit! Myös narkomaanileimaa tultiin ihan asiasta tehen kyselemään muutamaan kertaan.

Tiina, YADin vapaaehtoinen

10304 Kuvia vaihtoehtoisesta toiminnasta

200 Toiminta on nuoria vapaaehtoisia voimaannuttavaa

Usein vapaaehtoinen kansalaistoiminta mielletään pyyteettömäksi antamiseksi. Parhaimmillaan kansalaistoiminnan edut välittyvät molemmille puolille. Vapaaehtoinen tarjoaa YADille käyttöön tietotaitonsa, vapaa-aikansa ja halun tarjota kohdatuksi tulemisen kokemuksia. Vastavuoroisesti hän saa uusia kokemuksia, oppimisen ja onnistumisen elämyksiä, uusia kavereita ja tuttavuuksia ja mielekkään tavan viettää vapaa-aikaansa.

YAD yhdistyksenä pyrkii huomioimaan vapaaehtoistoimijoidensa toiveet ja tarpeet. Yhdistys varmistaa, että kaikilla toimijoilla on riittävät pohjatiedot laadukkaan vapaaehtoistyön toteuttamista varten ja käytettävissä riittävät välineet ja materiaalit työn tekemiseen. Minimivaatimus festareille on infopistekoulutus ja 16 vuoden ikä. Lisäksi osalla festarivapaaehtoisista on omaa käyttökokemusta, jota voi halutessaan hyödyntää päihdeaiheisia keskusteluja käydessään. Festarireissujen käytännön järjestelyt, kuten matkat, majoitukset, ruokarahat ja etukäteisyhteistyö festarijärjestäjien kanssa hoidetaan yhdistyksen työntekijöiden puolesta.

Kesällä 2015 **31** eri vapaaehtoista lähti festarivapaaehtoiseksi yhteensä **77** kertaa **12:lle** eri festarille. Joka tapahtumassa vapaaehtoisilta kerättiin palautetta ja kehitysideoita palautekaavakkeen avulla. Palautteen avulla pyritään kehittämään yhdistyksen toimintaa ja ylläpitämään laadukasta ja vapaaehtoisten näkökulmasta mielekästä ja turvallista infopistetoimintaa.

201 Nuoret ovat saaneet riittävät tiedot ja taidot päihdekeskusteluihin vertaisryhmissään

Festareilla tarvittavia tietoja ja taitoja harjoitellaan YAD:n *Infopistekoulutuksessa*. Viikonlopun mittaisessa koulutuksessa käydään läpi perustietoja huumausaineista ja huumekulttuureista, harjoitellaan infopisteargumentointia ja kokeillaan käytännössä infopisteillä käytettäviä työmenetelmiä, kuten huumetestejä. Samalla kerrataan perustietoja YAD:sta yhdistyksenä. Festarivastaavia varten YAD:lla on myös oma koulutuksensa. Paras oppi infopistetoimintaan tulee kuitenkin kokemuksen kautta ja pidempään toiminnassa olleiden kanssa infopisteillä vapaaehtoistyötä tehden.

20101 Nuoret ovat oppineet käymään aktiivista ja argumentoivaa keskustelua päihteisiin liittyen

"OLEN SAANUT YAD:N KOULUTUKSISTA RIITTÄVÄT TAIDOT FESTAREILLA KÄYTÄVIÄ KESKUSTELUJA VARTEN"

Vapaaehtoisten mielipide kesä 2015:

4.2 / Festarivapaaehtoisten palautelomake, **60** vastausta

(asteikko: 1=täysin eri mieltä – 5=täysin samaa mieltä)

Kesän 2015 tavoitteena oli **3,7**. Tavoite ylitettiin reilusti, joten voidaan siis ajatella, että YAD:n infopistekoulutus tarjoaa erittäin hyvät argumentointitaidot infopistetyötä varten.

20102 Festareilla on mukana nuoria, joilla on kokemustietoa omasta tai läheisen huumeiden käytöstä

Osa kesän 2015 festareiden vapaaehtoisista oli päihdetaustaisia nuoria aikuisia. Monet kokemustietoa omaavat kokevat kokemustaustasta olevan hyötyä keskusteluissa, koska he pystyvät peilaamaan keskusteluja oman elämäkokemuksensa kautta. Oman tai läheisen päihdetaustan esille tuominen on kuitenkin täysin vapaaehtoisten oma valinta, eikä siihen erikseen ohjata tai kannusteta. Päihdetaustaisten vapaaehtoisten määrää ei myöskään erikseen seurata. YAD:lle on tärkeää pitää toiminta yleisesti avoimena ja tasa-arvoisena kaikille.

20103 Esimerkkikuvaus vapaaehtoisesta

Perjantai oli mulle itselleni täynnä jännitystä ja tietynlaista intoa hommaa kohtaan. Aluksi pelotti sikana alkaa juttelemaan ihmisille, mutta siitä se sitten alkoi sujumaan paremmin

Anniina, YAD:n vapaaehtoinen

202 Festarityö tukee vapaaehtoisten päihteettömyyttä

YAD:n toimintaan osallistuu päihdetaustoiltaan hyvin erilaisia ihmisiä: osa jäsenistä saattaa käyttää alkoholia vapaa-ajallaan, jotkut ovat olleet streittareita koko ikänsä ja osalla voi olla taustallaan rankkojakin päihdejaksoja. Yhdistyksen toiminnassa ketään ei leimata tai erotella taustojensa perusteella. Kaikkia yhdistävä tekijä YAD:n festarityössä on se, että kaikki YAD:n festarireissut ovat päihteettömiä.

YAD:ssa yhdistyksen toimintaan voivat osallistua myös päihteistä eroon pyrkivät nuoret sekä heidän YADin ikähaarukkaan sopivat läheisensä. Tavoitteena on luoda päihteettömiä ihmissuhteita ja tukea päihteettömään elämään tekemisen ja yhdessäolon kautta. Vapaaehtoistoimijoiden muodostamalla turvaverkolla ja yhteisöllisellä tuella on suuri merkitys ehkäistäessä entisten käyttäjien retkahduksia. Onkin siis tärkeää, että kaikki YAD:n tapahtumat ovat päihteettömiä, ja vapaaehtoiset luovat yhdessä turvallisen, päihteettömän ympäristön toimintaan osallistumiselle.

YAD:ssa päihteettömyyden valintaa ei tarvitse selitellä tai pahoitella. YAD:n nuoret toimivat festareilla esimerkkinä myös muille nuorille siitä, että hyvää meininkiä pystytään luomaan ilman päihkeitäkin, eikä sosiaalisuuteen tarvita aina rohkaisuryppyä. Festarit mielletään helposti päihdekeskeiseksi tapahtumaksi, joten myös vaihtoehtoisia tapoja nauttia kesästä, musiikista ja ystävistä on hyvä tuoda näkyville.

20201 Kaikki YAD:n tapahtumat ovat päihteettömiä

"KAIKKI INFOPITEEMME TYÖNTEKIJÄT SITOUTUIVAT PÄIHTEETTÖMYYTEEN FESTAREIDEN AIKANA"

Päihteettömyyttä ja sen toteutumista seurataan myös aktiivisesti pitkin festarikesää. Mahdollisiin päihdelanteisiin puututaan välittömästi.

Kesän 2015 tavoitteena oli, että kaikki vapaaehtoiset sitoutuvat päihteettömyyteen. YAD:n festarityö 2015 on sujunut päihteettömästi, joten tavoite on toteutunut erinomaisesti. Festarityön voidaan myös katsoa tukeneen ja ylläpitäneen toimintaan osallistuneiden vapaaehtoisten päihteettöntä elämää.

20202 Esimerkkikuvaus nuoresta päihteettömänä festareilla

Hirveän syvällisiä ja huikeita keskusteluja ei itselläni ollut kenenkään kanssa, mutta nautin aina niistä, jotka tulevat ensin kettuihemaan ja hakemaan meidän kortteja "väsäreiksi" luullen, ettemme tajua mistään mitään. Sitten kun niiden kanssa tovin juttelee, niin usein asenne YAD:ia kohtaan muuttuu aika tavalla. Me kun ei olla entisajan pelotteluvaihtajia tahi streittariutta tuputtavia kukkahattutätejä, vaan halutaan herättää keskustelua ja avartaa ihmisten ajattelua sekä tarjota päihteettömiä vaihtoehtoja. Festareilla kun voi viihtyä selvinpäinkin.

Riikka, YAD:n vapaaehtoinen

203 Nuorille on tarjottu osallistumisen mahdollisuuksia

Nuorten omat ideat, toiveet ja ajatukset ovat olleet mukana YAD:n toiminnassa alusta saakka. Näin on ollut myös festarirytyssä. YAD:n näkemyksen mukaan yhdistyksessä aktiivisesti toimivilla nuorilla on paras asiantuntemus siitä, millaisia vapaaehtoistoiminnassa kohdatut tilanteet ovat ja mitä erityistarpeita niihin liittyy. Osallisuuden kokemuksia on mahdollisuus saada varsinaisen ehkäisevän huumetyön tekemisen lisäksi viikonlopun arjen töiden jakamisesta ja yhdessäolosta. Työntekijät tuovat mukaan ehkäisevään päihdetyöhön liittyvän subjektiosaamisen ja teorian tiedon. Uusia menetelmiä ja työmuotoja suunnitellaan yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa. Esimerkiksi vuonna 2015 vapaaehtoiset saivat vaikuttaa huumetestien aiheisiin, kullekin festareille lähtevän ryhmän kokoonpanoon, festari- ja majoituspaikkojen valitsemiseen sekä uusien festareille mukaan otettavien tarvikkeiden sekä pelien/lelujen hankkimiseen. Festarivastaavat mahdollistavat omalta osaltaan tasapuolisen osallisuuden toteutumisesta festareiden aikana.

20301 Nuoret ovat päässeet mukaan ehkäisevän huumetyön suunnitteluun ja toteuttamiseen

"YAD:N TOIMINNASSA MINULLA ON OLLUT MAHDOLLISUUS OSALLISTUA TOIMINNAN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTUKSEEN"

Vapaaehtoisten mielipide kesä 2015:

4.0 / Festarivapaaehtoisten palautelomake, 56 vastausta

(asteikko: 1=täysin eri mieltä - 5=täysin samaa mieltä)

Tavoitekeskiarvo vuodelle 2015 oli 3,7, ja se saavutettiin ja ylitettiin. Vapaaehtoisilla on mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen pitkin vuotta erilaisissa tilaisuuksissa ja koulutuksissa, paikallisosastojen välityksellä, olemalla suoraan yhteydessä työntekijöihin sekä esittämällä ideoita suoraan festarikesän aikana. Festareille lähtevä kokoonpano voi esimerkiksi keskenään sopia, mitä toiminnallisia välineitä he haluaisivat ottaa mukaan festareille tai vaikka miettiä itselleen yhtenäisen teemapukeutumisen festarireissun ajaksi.

Nuorten osallisuuden tunnetta on pyritty vahvistamaan myös purkuviikonlopun kautta. Vuonna 2015 festarivapaaehtoisille järjestettiin purkuviikonloppu neljättä kertaa, ja se sai jälleen hyvää palautetta ja koettiin tarpeelliseksi toiminnan läpikäymisen ja kehittämisen foorumiksi. Purkuviikonloppu toimii toiminnan kehittämisen lisäksi myös virkis-

täytymisen ja palkitsemisen kokonaisuutena, ja se on vakiinnuttanut paikkansa osana festarirytyksen kokonaisuutta. Vuoden 2016 purkuviikonlopun ajankohta ja paikka yritetään järjestää niin, että aiempaa useampi pystyisi osallistumaan.

20302 Nuoret toimivat aktiivisina kansalaisina yhdistystoiminnassa

"KOEN YAD:N FESTARITOIMINNAN HYVÄNÄ KANAVANA VAIKUTTAAN JA ILMAISTA MIELIPITEENI"

Vapaaehtoisten mielipide kesä 2015:

4.5 / Festarivapaaehtoisten palautelomake, 59 vastausta

(asteikko: 1=täysin eri mieltä - 5=täysin samaa mieltä)

Tavoitekeskiarvo vuodelle 2015 oli 3,7. Tavoite saavutettiin, ja ylitettiin hienosti. Vaikuttamisen ja mielipiteiden ilmaisun kautta nuorten voidaan siis ajatella YAD:n festaritoiminnan kautta saavan hyvin kokemuksia aktiivisesta kansalaisuudesta yhdistystoiminnassa.

20303 Nuorille tarjotaan mahdollisuuksia omien kokemusten jakamiseen

Festaritoimintaan osallistuvia nuoria kannustetaan kokemusten jakamiseen YAD infopisteillä -blogin kautta. Festareille lähtevä kokoonpano käy keskuudessaan läpi blogin kirjoittamisesta kiinnostuneita henkilöitä. Blogikirjoituksen kirjoittaa useimmiten yksi kyseisillä festareilla ollut vapaaehtoinen, mutta vapaaehtoisten niin halutessa blogin kirjoittamiseen voi osallistua myös useampi henkilö per festari.

Festarikesään 2015 liittyviä blogeja sekä festarireissuista kertovia blogeja kirjoitettiin touko-syyskuun 2015 aikana yhteensä 14 kappaletta. Vapaaehtoiset kirjoittivat kokemuksiaan 11:ltä kesän festarilta, ja näiden lisäksi kirjoitettiin yksi blogikirjoitus ennen festarikesää ja kaksi festarikesän jälkeen.

Kesän 2015 tavoitteena oli, että jokaiselta festarilta saadaan blogiin vapaaehtoisen kirjoitus festarikokemuksista. Tavoitteesta jäätin kahden festarin kohdalla. Nuoret ovat päässeet kesän 2015 aikana jakamaan sekä omia kokemuksiaan että koko festariporukan kuulumisia blogin välityksellä. Festareilla on kiertänyt myös 3 päiväkirjaa, joissa on useiden vuosien vapaaehtoisten muistoja ja kokemuksia omalle välle luettavaksi ja lisää kirjoitettavaksi.

20304 Uusia henkilöitä on liittynyt jäseneksi festareilta

Kesän 2015 festareilla YAD:iin liittyi **7 uutta jäsentä**. Kesän 2015 tavoitteena oli **10** uutta jäsentä, ja tähän tavoitteeseen ei ylletty. Toimenpiteenä kesän 2016 suhteen panostamme jäsenrekryyn ja kannustamme vapaaehtoisia kysymään teltalla vierailijoilta suoraan, haluaisivatko he liittyä YADin jäseniksi.

20305 Tapauskertomus nuoren osallisuuden kokemuksesta

” Viikonloppu meni aikapöimussa, mutta tapasin uskomattomia ihmisiä, sain uusia ystäviä, tanssin itseni henkihieveriin lauantaina paisteessa ja sunnuntaina rankkasateessa, söin paljon, nauroin, halusin, rakastin. Otsa ja rintakehä paloivat, hartioilla hiertymiä rinkasta. Uskaltaisn sanoa, että elämäni paras viikonloppu. Ja elämä kiinnostaa enemmän kuin koskaan

Liisa, YAD:n vapaaehtoinen

” Tunnelma pisteellä oli koko ajan hyvä, koska tämä porukka vaan sattui olemaan ihan kultaa! Kaikki tekivät osansa ja mistään ei oikein tarvinnut kauheasti neuvotellakkaan, kaikki meni mainiosti omalla painollaan. Kuten ruokailut, ja meidän onneksi majapaikka oli noin 10 minuutin ajomatkan päässä festarialueesta joten matkusteluun ei kulunut turhan paljon aikaa. Tiivistettynä: oli mahtava reissu vaikka moni meistä vilustuikin

Saana, YAD:n vapaaehtoinen

” Pisteellämme meininki oli kokoajan mielestäni loistava, vaikka aurinko lämmitikin niin paljon, että välillä hiki valui ja hampaitakin piti kiristellä. Mielestäni oli älyttömän hieno ensimmäinen festarikokemus, ylipäättään festareilla saatikka sitten infopisteillä. Kaikki sujui lupsakasti eikä mitään nimeämisen arvoisia erimielisyyksiä ilmennyt. Olen mieluusti lähdössä myös ensi kesänä mukaan!”

Anniina YAD:n vapaaehtoinen

204 Nuoret ovat luoneet itselleen uusia sosiaalisia kontakteja

20401 YAD:n infopisteelle osallistunut vapaaehtoinen on tutustunut muihin samanhenkisiin nuoriin toiminnan kautta

YAD:n infopiste- ja festarityön yhdistävänä tekijänä on **päihteettömyys, vapaaehtoistyö infopisteellä muiden vapaaehtoisten kanssa** ja vaikuttamisen sekä osallisuuden mahdollisuus. Kaikki vapaaehtoiset ovat samalla lailla mukana vapaaehtoisesti, joten konteksti ja jokaisen oma halu mahdollistavat hyvin samanhenkisten nuorten toisiinsa tutustumisen. YAD:n toiminnassa tärkeänä pidetäänkin tärkeänä sitä, että nuoret ja nuoret aikuiset tutustuvat muihin samanhenkisiin nuoriin toiminnassa, ja ehkä sitä kautta löytävät myös kaveri- ja ystävyysuhteita ja saavat positiivisia kohtaamisen ja sosiaalisen ympäristön kokemuksia. Päihteettömien kokemusten, kohtaamisten ja pidempiaikaisemmiksi muodostuneiden suhteiden voidaan ajatella tukevan myös päihteettömyyttä ja ylläpitävän mielekkään elämän mahdollistavia positiivisia elementtejä.

"OLEN SAANUT YAD:N FESTARI-TOIMINNASSA UUSIA KAVEREITA/YSTÄVIÄ"

Vapaaehtoisten mielipide kesä 2015:

4.2 / Festarivapaaehtoisten palautelomake, **60** vastausta

(asteikko: 1=täysin eri mieltä - 5=täysin samaa mieltä)

Tavoitekeskiarvoja ei tähän kohtaan YAD:lla ole, vaan näemme kaikki ystävyden, kavereiden ja muut positiiviset sosiaaliset kokemukset arvokkaina.

20402 Tapauskertomus YAD:n toiminnassa syntyneestä sosiaalisesta kontaktista

” Viikonlopun aikana tutustuin uusiin ihmisiin ja toivon, että pian taas nähdään uudestaan jossain YADin hommissa

Matti, YAD:n vapaaehtoinen

” Oli ihana päästä talviunien jälkeen taas YADin toimintaan ja halaamaan ihania ystäviä

Tiina, YAD:n vapaaehtoinen

300 YAD:n infopiste festareilla tuottaa uutta tietoa päihdeasioista yhteiseen käyttöön

YAD kerää festareilta monenlaista informaatiota. Mistä teemoista infopisteillä käyvät mieluiten keskustelevat? Onko puheissa jotain tiettyjä aiheita tai ilmiöitä normaalia enemmän? Miltä nuorten päihdeasenneilmasto näyttää? Festarikesän aikana kerätyt tiedot koostetaan yhteen, ja tämä sen pohjalta tehty sosiaalinen tilinpäätös laitetaan heti kaikkien tietojen valmistuttua festarikesää seuraavan vuoden tammikuussa YAD:n nettisivuille kaikille kiinnostuneille nähtäväksi ja käyttöön. Tilinpäätöstä jaetaan aktiivisesti sosiaalisen median kautta.

YAD kerää tietoja päihdeistä festariympäristöissä myös sähköisesti Huumeet festareilla -internetkyselyn muodossa. Kyselyä on toteutettu vuodesta 2007. Festareilta kerättävän tiedon tapaan myös Huumeet festareilla -kyselyn tulokset laitetaan YAD:n nettisivuille kaikkien kiinnostuneiden nähtäväksi ja käyttöön. Lisäksi kyselyn tuloksista tehdään lehdistötiedote tiedotusvälineille levitettäväksi.

Festarityön tiedotuskanavana toimii myös Suomen Punaisen Ristin koordinoima NoVi – päihdetiedon nopean viestinnän verkosto. NoVin toiminta on käynnistynyt vuonna 2008 yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa. Tarkoituksena on levittää päihdetyön ja terveydenhuollon ammattilaisten kesken nopeasti, tehokkaasti ja matalalla kynnyksellä ns. kenttätietoa uusista huumausaineista, pilaantuneista aine-eristä ja muista päivittäisen työn kannalta merkittävistä asioista. Verkoston keskeinen tavoite on ehkäistä päihdeistä aiheutuvia terveys- ja sosiaalhaittoja ja mahdollistaa nopea reagointi äkillisiin muutoksiin. NoVi-verkoston toiminta liittyy Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) koordinoimaan EarlyWarningSystem-toimintaan (EWS). YAD on NoVi-verkoston jäsen.

Novi-verkoston lisäksi YAD on kesästä 2014 lähtien ottanut mukaan tiedotuskanavaksi Nopsa-verkoston. Nopsa on A-klinikan koordinoima ammattilaisverkosto, jossa jaetaan tietoa ajankohtaisista huumeilmiöistä sekä huumeiden käyttöön liittyvistä riskeistä. Verkostolle voi välittää tietoa sähköpostin välityksellä.

YAD toimittaa sekä Novi- että Nopsa-verkostoille tietoa, mikäli festareilla tulee esille jotain jonka tiedottaminen verkostoille katsotaan aiheelliseksi. YAD:n festarivastaavat ovat tietoisia Novi- ja Nopsa-verkostoista, ja toimittavat tarvittaessa tietoa YAD:n päivistävälle festarityöntekijälle verkostoille toimitettavaksi.

301 Nuorten päihdekokeiluja festareilla on kartoitettu festarikyselyiden avulla

Huumeet festareilla -kysely

Vuoden 2015 kyselyyn vastasi 284 henkilöä. Kysely oli auki 3 kuukautta (1.6.–1.9.2015), ja siihen vastaaminen tapahtui Webropol-kyselyn kautta.

Vastaajien mukaan yleisimmät syyt huumeiden käyttämiseen festareilla ovat erityisten fiilisten ja kokemusten hakeminen, tunnelman kohottaminen, sekä halu olla sekaisin. Kuten edellistenkin vuosien kyselystä on käynyt ilmi, ensimmäiset päihdekokeilut harvoin sijoittuvat festareille. Vastaajista **91,5 %** kertoi, että ensimmäiset päihdekokeilut eivät ole tapahtuneet festareilla. Yleisin huumausaine, johon festareilla kävijät törmäsivät, oli aiempien vuosien tapaan kannabis. Vastaajista noin **51 %** oli törmännyt kannabikseen festareilla. Vastaajista 78, eli **27 %** kertoo, että heille on festareilla tarjottu huumausaineita. **25 %** vastaajista ei ollut käyttänyt festareilla mitään päihteitä.

Vastaajista 45 % oli sitä mieltä, että festareilla olisi hyvä olla musiikin ohella myös muuta päihteiden käytölle vaihtoehtoista toimintaa kuten toiminnallisia pisteitä, osallistavaa tekemistä, hyvää ruokaa ja pelejä. Päihdepalveluista festareille toivottiin erityisesti päihde-ensiapua, kuskien puhallutusta, selviämistiltaa ja tietoa liikkeellä olevista aineista ja niiden riskeistä. Päihdejärjestöjen osallistuminen festareilla nähtiin tarpeellisenä ja toiminnan sisällön haluttiin olevan mm. järkevää keskustelua, riskiehkäisyä, matalan kynnyksen apua ja vaihtoehtoisten toimintojen tarjoamista.

Päihteiden käyttöön puuttuminen festareilla jakoi mielipiteitä. Suuri osa kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että päihteiden käyttöön pitäisi puuttua joltain osin. **45 %** vastaajista toi esille, että varsinkin alaikäisten kohdalla päihteiden käyttöön tulisi puuttua

tarkemmin. 9 %:n mielestä päihteiden käyttöön puuttumiseen ei ole tarvetta. Päihteiden käytön riskien ehkäisemiseksi vastaajat nimesivät mm. asiallisen ja todenmukaisen tiedon jakamisen, valvonnan lisäämisen sekä vaihtoehtoisten toimintojen tarjoamisen.

30101 Festarikyselyyn vastanneiden nuorten määrä

Kesällä 2015 YAD:n Huumeet festareilla -kyselyyn vastasi yhteensä 284 henkilöä. Suurimmat vastaajaryhmät olivat 22–29-vuotiaat sekä 18–21-vuotiaat. Alaikäisiä vastaajia oli yhteensä 10,6 %.

Vastaajien ikäjakauma

Alle 15-vuotiaat	3,1 %
15-17-vuotiaat	7,4 %
18-21-vuotiaat	16,2 %
22-29-vuotiaat	33 %
30-35-vuotiaat	14,4 %
Yli 35-vuotiaat	25,7 %

Tavoitteena kesän 2015 festarikyselyyn oli saada 500 vastausta. Tavoitteesta jäätiin reilusti, ja toimenpiteenä kesän 2016 kyselystä tehdään teemakysely, joka palvelisi paremmin myös festarijärjestäjiä. Kartoitetaan mahdollisuuksia vastata kyselyyn YADin infopisteellä ja siten saataisiin vastauksista myös festarikohtaisia.

30102 Festarikyselyissä saatujen tietojen levitys

Tiedote kesän 2015 festareista ja festarihuumetestien tuloksista kootaan syksyisin yhteiseksi tiedotteeksi Huumeet festareilla -kyselyn tulosten kanssa, näin myös tänä kesänä. Festarikesän koonti julkaistiin syyskuun lopussa YAD:n Kiinnostaako huumeet -blogissa.

302 Tiedotus ajankohtaisista päihdeasioista

30201 YAD on ilmoittanut NoVi- ja Nopsa-verkostoille festareilla kohtaamistaan uusista huumausaineista

Kesällä 2015 ei festarityössä noussut mitään erillistä NoVi- tai Nopsa-verkostoille erityisesti raportoitavaa teemaa. Kaikki YAD:n festarivastaavat ovat kuitenkin tietoisia verkostoista, ja sinne raportoidaan tietoja tarvittaessa.

30202 Esimerkkitapaus tiedotuksesta

Ennen festarikesää julkaistaan aina tiedote tulevasta festarikesästä. Tiedote kesästä 2015 on laitettu tiedoksi valtakunnallisesti YAD:n medialistalle sekä yhteistyöverkoston sähköisiin uutiskirjeisiin. Uutiskirjeiden kautta tiedote on levinnyt laajasti uutiskirjeiden tilaajille.

Festarikesän jälkeen julkaistaan koontitiedote. Vuonna 2015 festarikesän koonti julkaistiin YAD:n Kiinnostaako huumeet? -blogissa.

400 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

YAD:n festarityö tekee yhteistyötä myös muiden tahojen kanssa sekä festareiden aikana että ennen niitä. Tärkeä yhteistyökumppani on tietysti festarijärjestäjä, joka mahdollistaa yhdistyksen infopisteen tuomisen tapahtumaan. Paljolti festarijärjestäjästä riippuu myös se, saadaanko YAD:n infopisteteltalle hyvä sijoituspaikka. Hyvä yhteistyösuhde hyödyttää molempia osapuolia. Yhteistyön lujittamiseksi ja kesällä 2015 syntyneiden epäselvyyksien selvittämiseksi osaan festarijärjestäjistä ollaan yhteydessä jo talven aikana. Useiden festareiden kanssa yhteistyötä on tehty pitkään ja se sujuu hyvällä rutiinilla.

Toinen yhteistyötaho festareilla on SPR ja heidän oma festari- ja ensiaputiiminsä, joka on paikalla monissa samoissa tapahtumissa YAD:n kanssa. Yhteistyö on tyypillisimmillään festarikansan tiedottamista toisen toimijan palveluista, mahdollisista apua tarvitsevista vinkkailua ja yleistä kuulumisten vaihtoa. YAD:n vapaaehtoiset ovat festareilla paitsi jakamassa tietoa ja keskustelemassa päihdeasioista, myös selvin päin liikkuvina silminä ja korvina. Niinpä onkin luontevaa, että havainnoista ja huolista ilmoitetaan tarvittaessa ensiapuporukalle.

YAD kannustaa festarivapaaehtoisiaan tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa festareiden aikana. Yhteistyötä voi olla monenlaista: vapaaehtoiset voivat esimerkiksi käydä esittäytymässä ja kertomassa YAD:n toiminnasta, vaihtamassa kuulumisia muiden toimijoiden kanssa, infoamassa festareiden ajankohtaisista asioista, ohjata festarikävijöitä eteenpäin tai vaikka järjestää yhteisiä pieniä tempauksia festareiden aikana.

401 YAD tekee yhteistyötä muiden kentän toimijoiden kanssa

40101 Kontaktit SPR:n ensiaputiimiin festareilla

SPR järjestää joka kevät ennen festarikesän alkua festarityötä tekevien tahojen ja festarijärjestäjien yhteispalaverin joko tapaamisena tai esimerkiksi skypen tai sähköpostien välityksellä. Vuonna 2015 SPR:n festarityön kanssa käytiin toukokuussa 2015 sähköpostiviestein läpi festarityön kesäsuunnitelmia ja tilannetta, sekä toimitettiin kesän 2015 festarilista.

Muutamissa festarivastaavien palautteissa mainittiin kontakti SPR:n ensiaputiimiin kesän 2015 festareilla. Kontaktit olivat kuulumisten ja havaintojen vaihtoa festarihuolinassa, materiaalien jakamista puolin ja toisin sekä apua tarvitsevien festarikävijöiden ohjaamista ensiapupisteelle.

40102 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

Kesältä 2015 kirjattiin SPR:n lisäksi myös muita yhteistyökontakteja. Festari-infopisteillä yhteistyö on ollut pääasiassa vierailua muiden festaripisteillä ja keskustelua muiden pisteiden pitäjien kanssa. YADin näkökulmasta yhteistyötä on myös yhteistyö majoituspaikkojen kanssa, jotka ovat usein nuoriso-, päihde- tai kriminaaliryöiden tahoja.

402 YAD tekee yhteistyötä festarijärjestäjien kanssa

40201 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

Saavuttuamme festari paikalle porukka huomasi, että telttamme on siirretty kävelytien toiselle puolelle. Ihmettelimme kovasti paikkaa, koska teltan takana oli tikkataulu ja vieressä oli traktori ja yleinen hengailupaikka. Noh, ei auttanut muuta kuin laittaa telttaa valmiiksi ennen kuin festarikansan saapumista paikalle. Kasattuamme pöydän ja saatuamme teltan muutenkin kuntoon meitä lähestyi joukko järkkäreitä. Apua mitä nyt? Joko meidät häädetään tästäkin? Mitäs jos joudumme huonoon paikkaan? Onneksi hätä ei ollut kummoinen, järkkäriporukka tuli siirtämään teltan toiseen paikkaan (taas) koska se oli keskellä hengailupaikkaa. Tällä kertaa ensimmäisen paikan viereen. Nohevina miehinä he vain nostivat teltan ja siirsivät pöydänkin. Mahtavaa!

Koonti 2015

100 Kohtaaminen festarityössä

101 Tapahtuman osallistujat pysähtyivät päihdeasioiden äärelle

10101 Infopisteellä käyneiden määrä

- » Tavoite: 2000
- » Tulos: 1821

10102 Kuvaus infopisteekohtaamisesta

- » Kuvaus kohtaamisesta, s.19

10103 Kuvia infopisteeltä

- » Kuvia infopisteeltä, s.20

102 Tapahtuman osallistujat pohtivat huumeisiin liittyviä mielipiteitään

10201 Esimerkki huumetestistä

- » Esimerkkikuvaus, s. 22

10202 Huumetestin tehneiden määrä

- » Tavoite: 1000
- » Tulos: 797

10203 Oma tai läheisen päihteiden käyttöä pohtineiden määrä

- » YAD toimii herättelijänä siinä, että mahdollisimman moni miettisi näitä asioita. Jokainen pohdinta/keskustelu on tärkeä.

10204 Päihteisiin liittyvien keskustelujen määrä

- » Lähes kaikki keskustelut liittyvät päihteisiin.

10205 Kuvaus infopisteellä käydystä keskustelusta

- » Kuvaus keskustelusta, s. 25

103 Nuoret saavat vastapainoa festareiden päihdekeskeiselle kulttuurille

10301 Vaihtoehtoista toimintaa tarjottiin tapahtumissa

- » Tavoite: Vaihtoehtoista toimintaa tarjotaan jokaisessa tapahtumassa.
- » Tulos: Vaihtoehtoista toimintaa on tarjottu jokaisessa tapahtumassa.

10302 Vaihtoehtoiseen toimintaan osallistuneiden määrä

- » Tavoite: 100
- » Tulos: 73

10303 Kuvaus vaihtoehtoiseen toimintaan osallistumisesta

- » Esimerkkikuvaus, s. 27

10304 Kuvia vaihtoehtoisesta toiminnasta

- » Kuvia toiminnasta, s. 27

200 Toiminta on nuoria vapaaehtoisia voimaannuttavaa

201 Nuoret ovat saaneet riittävät tiedot ja taidot päihdekeskusteluihin vertaisryhmissään

20101 Nuoret ovat oppineet käymään aktiivista ja argumentoivaa keskustelua päihteisiin liittyen

- » Palautelomake: Olen saanut YAD:n koulutuksista riittävät taidot festareilla käytäviä keskusteluja varten:
- » Tavoite: keskiarvo 3,7
- » Tulos: keskiarvo 4.2

20102 Festareilla on mukana nuoria, joilla on kokemustietoa omasta tai läheisen huumeiden käytöstä

- » YAD:n toiminta on kaikille avointa toimintaa.

20103 Esimerkkikuvaus vapaaehtoisesta

- » Esimerkkikuvaus, s. 29

202 Festarityö tukee vapaaehtoisten päihteettömyyttä

20201 Kaikki YAD:n tapahtumat ovat päihteettömiä

- » Vastaavien palautelomake: Kaikki infopisteemme työntekijät sitoutuivat päihteettömyyteen festareiden aikana.
- » Tavoite: Kaikissa YAD:n tapahtumissa sitoudutaan päihteettömyyteen.
- » Tulos: Kaikissa YAD:n tapahtumissa sitouduttiin päihteettömyyteen.

20202 Esimerkkikuvaus nuoresta päihteettömänä festareilla

- » Esimerkkikuvaus, s. 31

203 Nuorille on tarjottu osallistumisen mahdollisuuksia

20301 Nuoret ovat päässeet mukaan ehkäisevän huumetyön suunnitteluun ja toteuttamiseen

- » Palautelomake: YAD:n toiminnassa minulla on ollut mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
- » Tavoite: keskiarvo 3,7.
- » Tulos: keskiarvo 4.0

20302 Nuoret toimivat aktiivisina kansalaisina yhdistystoiminnassa

- » Palautelomake: Koen YAD:n festaritoiminnan hyvänä kanavana vaikuttaa ja ilmaista mieltäni.
- » Tavoite: keskiarvo 3,7.
- » Tulos: keskiarvo 4.5

20303 Nuorille tarjotaan mahdollisuuksia omien kokemusten jakamiseen

- » Tavoite: Jokaisesta festarista yksi tai useampi mukana ollut nuori kirjoittaa YAD infopisteillä -blogiin.
- » Tulos: 11/13 festarista yksi mukana ollut nuori on kirjoittanut YAD infopisteillä -blogiin.

20304 Uusia henkilöitä on liittynyt jäseneksi festareilta

- » Tavoite: 10
- » Tulos: 7

20305 Tapauskertomus nuoren osallisuuden kokemuksesta

- » Esimerkkikuvaus, s. 34

204 Nuoret ovat luoneet itselleen uusia sosiaalisia kontakteja

20401 YAD:n infopisteelle osallistunut vapaaehtoinen on tutustunut muihin samanhenkisiin nuoriin toiminnan kautta

- » Konteksti ja jokaisen oma halu mahdollistavat hyvin samanhenkisten nuorten toisiinsa tutustumisen.
- » Palautelomake: Olen saanut YAD:n festaritoiminnassa uusia kavereita/ystäviä
- » Palautelomake keskiarvo: 4,2
- » Tavoitekeskiarvoja ei tähän kohtaan YAD:lla ole, vaan näemme kaikki ystävyys, kaveruuden ja muut positiiviset sosiaaliset kokemukset arvokkaina.

20402 Tapauskertomus YAD:n toiminnassa syntyneestä sosiaalisesta kontaktista

- » Esimerkkikuvaus, s. 35

300 YAD:n festaritoiminta tuottaa uutta tietoa päihdeasioista yhteiseen käyttöön

301 Nuorten päihdekokeiluja festareilla on kartoitettu festarikyselyiden avulla

30101 Festarikyselyyn vastanneiden nuorten määrä

- » Tavoite: 500
- » Tulos: 284

30102 Festarikyselyssä saatujen tietojen levitys

- » Tavoite: Tiedote Huumeet festareilla -kyselyn tuloksista julkaistaan. Lisäksi mahdollinen esimerkkikuvaus tiedotteen käytöstä.
- » Tulos: Huumeet festareilla -kyselyn koonti julkaistiin blogissa.

302 Tiedotus ajankohtaisista päihdeasioista

30201 YAD on ilmoittanut NoVi- ja Nopsa -verkostoille festareilla kohtaamistaan uusista huumausaineista

- » Tavoite: Ilmoitamme kaikista festareilla kohdatuista uusista huumausaineista.
- » Tulos: Verkostoille tiedotettavaa ei ilmennyt, mutta festarivapaaehtoisilla on tieto ilmoitusmenettelystä ja he osaavat käyttää sitä tarvittaessa.

30202 Esimerkkitapaus tiedotuksesta

- » Tavoite: Tiedote festarikesästä julkaistaan ennen festarikesää. Festareiden jälkeen julkaistaan koontitiedote. Lisäksi mahdollinen esimerkkikuvaus festaritiedotteen käytöstä.
- » Tulos: Tiedote festarikesästä on julkaistu ennen festarikesää ja festareiden jälkeen on julkaistu koontitiedote blogissa.

400 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

401 YAD tekee yhteistyötä muiden kentän toimijoiden kanssa

40101 Kontaktit SPR:n ensiaputiimiin festareilla

- » Vapaaehtoisia kannustetaan käymään ainakin tervehtimässä SPR:n tiimiä mikäli olemme samoilla festareilla, mikäli kontakteja ei toiminnan kautta muuten kohdalle tule.

40102 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

- » Esimerkkikuvaus, s. 41

402 YAD tekee yhteistyötä festarijärjestäjien kanssa

40201 Esimerkkitapaus yhteistyöstä

- » Esimerkkikuvaus, s. 41

500 Jalkautuva tiimi

Konemusiikkiympäristöt ja klubeilla käyvät nuoret ovat olleet hyvin vähän huomioituja kohteita ehkäisevässä päihdetyössä. Tutkimusten mukaan klubeilla käyvät nuoret kokeilevat huumeita todennäköisemmin ja yleisemmin kuin muut ikätoverinsa (Emcdda 2006). Klubi- ja konemusiikkikulttuurissa vallitsee omanlaisensa kulttuuri huumausaineiden ja muiden päihteiden suhteen ja kohderyhmä vaatii sille räätälöityjä lähestymistapoja ja menetelmiä. YAD on pilotoinut elektronisen musiikin bileisiin kohdennettua ehkäisevää päihdetyötä vuodesta 2005 Rave Against Drugs- ja

Dancewise -projektien kautta. Vuonna 2013 loppuneen Dancewise2

-projektin jälkeen jalkautuva ensiaputiimi siirtyi osaksi YAD:n festariväijästä. Jalkautuvan tiimin vapaaehtoisilla on vahva elektronisen musiikin kentän tuntemus ja hyvät valmiudet kehittää toimintaa edelleen työn kautta.

Jalkautuva ensiaputiimi osallistuu kesällä järjestettävälle elektronisen musiikin festivaaleille. Tapahtumat järjestetään pääosin metsäisissä olosuhteissa, joka osaltaan rakentaa tiettyjä erityistarpeita toiminnalle. Jalkautuvan tiimin vapaaehtoisista suuri osa on itse aktiivisia vaikuttajia konemusiikkikulttuurissa ja sitä kautta hyvin perillä tapahtumien erityispiirteistä ja haasteista. Hyvien kontaktien vuoksi tiimiläisillä on myös kulttuurin sisältä saatu luottamus ja mahdollisuus päästä mukaan myös sellaisiin tapahtumiin, joihin järjestöjen tai muiden palveluiden ei ole helppo päästä mukaan. Jalkautuva ensiaputiimi on tapahtumajärjestäjälle maksuton, mikä madaltaa yhteistyön kynnyksiä. Toisaalta tapahtumajärjestäjältä edellytetään tiettyjä palveluita työn mahdollistamiseksi.

Jalkautuvan tiimin tarkoituksena on ensisijaisesti havainnoida riskitilanteita ja tarjota ensiapua mm. mahdollisissa yliannostuksen ja nestehukan aiheuttamissa tilanteissa sekä hälyttää tarvittaessa ammattiapua paikalle. Varsinaisen fyysisen ensiavun lisäksi jalkautuva tiimi tarjoaa myös keskustelutukea esimerkiksi oman tai ystävän päihteiden käytön pohtimiseen. Tiimin jäsenillä on valmiudet tarjota myös henkistä ensiapua esimerkiksi päihteistä aiheutuviin pelko- ja harhatiloihin. Jalkautuvalla tiimillä on tapahtumassa ensiaputeltta, minkä lisäksi alueella kiertää ensiapurepun kanssa tiimiläisistä muodostettuja työpareja. Jalkautuvan tiimin jäsenet erottuvat festarikävijöistä ja järjestysmiehistä neonpunaisilla heijastinliiveillä.

501 Tiimin vapaaehtoisilla on toimintaan soveltuva koulutus

Jalkautuvan ensiaputiimin jäsenet saavat toimintaan valmistavan koulutuksen. Koulutus on SPR:n Ensiapu 1 -koulutus, jota on täydennetty päihdetietoudella, päihde-ensivulla sekä tiimin käytäntöihin liittyvällä koulutuksella. Koulutus kestää yhden viikonlopun ajan. Lisäksi tiimiläisille tarjotaan pitkin vuotta täydentävää tietoa jalkautuvan tiimin toimintaan liittyen.

Uudet jalkautuvan tiimin päivystäjät perehdytetään toimintaan mentoriparien kautta. Päivystys tapahtuu kokeneemman työparin kanssa ja toiminnan kautta oppien. Myös uusien tiimiläisten koulutuksissa on mukana jo pidempään toiminnassa mukana olleita vapaaehtoisia kertomassa käytännön työstä omien kokemustensa kautta.

50101 Koulutuksen käyneiden määrä vuonna 2015

Vuonna 2015 ei järjestetty koulutusta uusille vapaaehtoisille, koska tiimissä oli riittävästi vapaaehtoisia toiminnan pyörittämiseen. Näin vapaaehtoisista mahdollisimman monella oli mahdollisuus osallistua mukaan toimintaan. Koulutuksen sijaan pidettiin Tampereella 2.-3.5. jalkautuvan tiimin koulutukselliset etkot, joissa syvennettiin vapaaehtoisten osaamista ja esivalmisteltiin kevään tapahtumaa. Etkoille osallistui yhteensä 7 vapaaehtoista.

50102 Koulutuspalautte

Jalkautuvan tiimin etkoihin osallistuneet olivat kaikki tyytyväisiä koulutukseen. Erityisen hyödylliseksi koettiin psykologin workshop purusta ja jälkipuinnista sekä yhdessä tulevan kesän suunnittelu ja siihen tarvittavien tarvikkeiden läpikäyminen ja tarkastaminen.

50102 Lisätietoa ja täydennyskoulutusta jaettiin pitkin vuotta

Huumausainetieto on jatkuvasti uusiutuvaa. Ajankohtaista tietoa huumausaineasioista ammattiverkostossa levitetään mm. SPR:n NoVi – nopean viestinnän verkoston sekä A-klinikkasäätiön Nopsa-verkoston kautta. Lisäksi uutta tietoa eri huumausaineista saadaan ammattilaisille suunnatuissa koulutuksissa, kuten esimerkiksi Päihdepäivillä, ja alan julkaisuista. Jalkautuvan tiimin koordinoiva työntekijä jakaa ajankohtaista tietoa tiimiläisille Facebookin DW-Crew -ryhmän kautta.

Lisäksi jalkautuvan tiimin vapaaehtoisilla on mahdollisuus osallistua muihin YAD:n ja yhteistyökumppaneiden koulutuksiin osaamisensa täydentämiseksi. Vuonna 2015 tiimiläisiä osallistui mm. YAD:n Tiimipäiville, joissa yksi jalkautuvan tiimin vapaaehtoinen esitteli muille järjestön vapaaehtoisille Levente Mórón kehittämään Bilehoiva Kotilomallia ja Psyapu-opaskirjaa.

502 Jalkautuva tiimi auttaa festarikävijöitä elektronisen musiikin metsäfestivaaleilla

Jalkautuvan tiimin tarkoitus on jalkautua kesäisin elektronisen tanssimusiikin metsäfestivaaleille ja tarjota apua sitä tarvitseville. Tiimi on koottu vähintään SPR:n EA1-koulutuksen käyneistä täysi-ikäisistä vapaaehtoisista. Jalkautuvalla toiminnalla tarkoitetaan juhlihan yleisön sekaan jalkautumista, jolloin avun saaminen nopeutuu ja sitä voidaan antaa paikan päällä. Vapaaehtoiset kuljettavat mukanaan ensiapureppuja ja kiertävät festivaalialuetta pareittain; uudet vapaaehtoiset toimivat kokeneempien pareina. Alueelle pystytetään teltta, jossa päivystää kiertävästi vähintään kaksi vapaaehtoista. Teltassa on täydennyksiä ensiaputarvikkeille ja sitä voidaan käyttää lepopaikkana huonokuntoisille asiakkaille. Lisäksi teltalle voi tulla keskustelemaan päihteistä ja päihteidenkäytöstä.

Jalkautuva tiimi tarjoaa festarikävijöille:

- » Perinteistä ensiapua, kuten haavojen, palovammojen ja hyönteisten puremien hoitoa, venähtäneiden nivelten ensiapua ym. kentällä tehtävää hätäensiapua.
- » Vettä nestehukan ennaltaehkäisyksi. Myös mehua/urheilujuomia.
- » Turvallisen paikan selvillä päätä esim. päihtymystilassa tai väsymyksessä.
- » Keskusteluapua ja henkistä ensiapua esimerkiksi päihteistä johtuvan ahdistuksen tai pelkotilan purkamiseen.
- » Keskusteluapua esimerkiksi oman päihteidenkäytön tai kaverin päihteidenkäytön pohtimiseen.
- » Korvatulppia ja kondomeja festarikävijöille.
- » Tarvittaessa ohjaus ambulanssiin.

Tarkoituksena on havaita ja ennaltaehkäistä päihteistä aiheutuvia haittoja ja vammoja. Tapahtuma-alueella oleva ensiapupiste vähentää paikallisten terveysasemien ensiapujen kuormitusta ja madaltaa festarikävijöiden kynnystä ottaa apua vastaan.

50201 Tapahtumat vuonna 2015

Vuonna 2015 jalkautuva ensiaputiimi osallistui 10.–12.7. Kosmos festivaaleille Ristiinassa. Tapahtumaan osallistui 6 vapaaehtoista.

50202 Työvälineet ovat toimintaan soveltuvat – kuvaus ja kuvia

Jalkautuvan ensiaputiimin päivystäjillä on käytössään **hätäensiapuvälineet**, vettä, mehua ja urheilujuomia nestehukan vähentämiseksi, lämpöpeitteitä, verenpainemittari ja alkometri. Lisäksi toimintaolosuhteiden vuoksi käytössä on ensiaputelttä, taskulamppuja, otsalamppuja, sadevaatteita ja majoitusvarusteita. Työvälineitä päivitetään ja tarkastetaan ennen jokaista tapahtumaa, ja uusia hankintoja tehdään toiminnassa syntyneiden tarpeiden mukaan.

Vuonna 2015 uusina hankintoina olivat **radiopuhelimet ja ruokatermarit**. Ensiaputarvikkeet käytiin läpi etkoilla ja päädyttiin poistamaan kaikki lääkkeet jalkautuvien EA-repuista. Lääkkeitä on edelleen teltalla ja niiden jakelun ohjeistus uudistettiin.

50203 Olosuhteet ovat toimintaan soveltuvat – kuvaus ja kuvia

Jalkautuva ensiaputiimi **toivoo tapahtumajärjestäjältä tiettyjä palveluita päivystystoiminnan mahdollistamiseksi**. Toivotut palvelut ovat seuraavanlaiset:

- » Rannekkeet ja alueella liikkumiseen tarvittavat passit
- » Telttapaikka artistien/henkilökunnan alueella majoitusta varten
- » Autoparkki artistien/henkilökunnan alueella
- » Saniteetti- ja peseytymistilat vapaaehtoisille
- » Sähköt isolle teltalle mm. riittävän valaistuksen ja laitteiden lataamisen mahdollistamiseksi
- » Yhteiset radiopuhelimet järjestyksenvalvojien kanssa (kännykät saattavat toimia huonosti tapahtuma-alueella)

Mikäli kaikkia palveluita ei ole mahdollista järjestää, pyrkii YAD:n toimintaa koordinoiva työntekijä löytämään yhdessä vapaaehtoisten ja tapahtumajärjestäjän kanssa tavan mahdollistaa jalkautuvan tiimin päivystys olemassa olevissa olosuhteissa.

50204 Vapaaehtoiset tunnistetaan festareilla – kuvaus ja kuva

Jalkautuva ensiaputiimi käyttää tapahtumissa neonpunaisia heijastinliivejä erottautuakseen sekä järjestysmiehistä että festarikävijöistä. Liivin etuosassa on painatus ”Jalkautuva ensiaputiimi – YAD Youth Against Drugs ry” ja selässä suuri jalkautuvan ensiaputiimin logo.

50205 Kontaktit vuonna 2015

Vuodelle 2015 kontaktien tilastointi uudistettiin kokonaan. Kohtaamiset jaettiin kahden osaan, joko keskusteluun asiakkaan kanssa tai ensi-aputilanteeseen, johon liittyi joko fyysisen tai henkisen avun antaminen.

Kosmos-festivaalit sujuivat rauhallisesti. Kontakteja viikonlopun aikana tuli **48**, joista **18** oli ensiaputilanteita.

50206 Esimerkkicase tapahtumasta

”

Eniten jäi mieleen tilanne... kyseessä oli huumesieniä syönyt tyttö, jolle Kosmoksen oma EA oli kutsunut ambulanssin koska ajattelivat hänen olevan huumepsykoosissa. Paikalla olleiden YADilaisten arvion mukaan kyseessä oli kuitenkin sienille tyypilliset vaikutukset ja tilanne olisi hoitunut ilman ambulanssia. Tämä jäi mietityttämään asiakkaan kannalta että mitenköhän herkässä tilassa olevan henkilön tilaa provosoi se että hänen ympärilleen syntyy iso hässäkkä ja miten tilanteen olisi voinut hoitaa paremmin.

← 50207 Kuvia tapahtumista

503 Toiminnan ydin on tiivis vapaaehtoisten joukko

Jalkautuvan tiimin toiminta edellyttää luottamusta sekä työpariin että muuhun ryhmään. Toiminnan rakenteisiin on pyritty lisäämään tutustumista ja ryhmäytymistä edistäviä elementtejä tämän tukemiseksi. Koska tiimin jäsenet tulevat eri puolilta Suomea, on tapahtumia ennakoiviin yhteistapaamisiin ollut vaikea saada pitkänmatkalaisia paikalle. Näin ollen yhteistapaamiset on ajoitettu niin, että ne ovat juuri ennen varsinaisen tapahtuman alkua, jolloin kaikki tulevat päivystäjät ovat jo paikalla.

Jalkautuvan tiimin festaricase rakentuu seuraavasti:

- 1. Tapahtuman vastaava vapaaehtoinen sopii käytännön järjestelyt** yhdessä koordinoivan työntekijän ja tapahtumajärjestäjän kanssa. Koordinoiva työntekijä järjestää vapaaehtoisille tarvittavat välineet, kulkuneuvot ja matkaliput päivystyscasea varten. Vastaava vapaaehtoinen on yhteydessä tapahtumajärjestäjään ja sopii käytännön asiat päivystyksen osalta.
- 2. Orientoiva ja ryhmäyttävä tapaaminen** päivystysporukan kesken ennen varsinaiselle tapahtumapaikalle siirtymistä. Yleisimmin yhteinen ruokailu jossain lähistöllä. Jaetaan päivystysvuorot ja -parit, käydään läpi tarvittavat käytännön asiat ja varmistetaan, että porukka on päivystysvalmiudessa.
- 3. Jalkautuva tiimi siirtyy tapahtumapaikalle.** Päivystyspisteen ja majoitustelttojen rakennus, alueeseen tutustuminen, yhteistyö järjestyksenvalvojen ja muiden alueen toimijoiden kanssa.
- 4. Varsinainen päivystysaika.** Yleensä paikalle pyritään saamaan kahdeksan vapaaehtoisen tiimi, joista yksi työpari on vuorollaan levossa, yksi työpari ensiaputeltalla ja kaksi työparia jalkautuneena tapahtuma-alueelle.
- 5. Tapahtuman jälkeen jalkautuvan tiimin tavarat puretaan ja pakataan kasaan.** Tiimin päivystäjät kokoontuvat yhteiseen loppukeskusteluun juttelemaan tapahtumasta ja jakamaan kokemuksiaan muille päivystyspareille. Tarvittaessa tiimiläisille järjestetään myös myöhemmin mahdollisuus koetun purkamiseen. Tapahtuman jälkeen jalkautuvan tiimin jäsenet täyttävät palautelomakkeen, jossa kerrotaan vielä tarkemmin kentällä kohdatuista tilanteista ja päivystäjien omista tunnelmista.

50301 Koulutettujen vapaaehtoisten määrä

Vapaaehtoisuuden edellytyksinä voidaan pitää täysi-ikäisyyttä, auttamishalua ja elektronisen tanssimusiikkikulttuurin tuntemusta tai kiinnostusta kyseiseen kulttuuriin, koska tarkoituksena on toimia kulttuurilähtöisesti. Erityisinä kohderyhminä rekrylle ovat YAD:n toiminnassa mukana olevat, käyttökokemusta omaavat henkilöt ja sosiaali-, terveys- ja nuorisualan opiskelijat sekä ammattilaiset. Toiminta on kuitenkin avointa kaikille eivätkä edellä mainitut kriteerit ole ehdottomia.

Työntekijän velvollisuus on varmistaa, että uudet vapaaehtoiset ovat motivoituneita toimimaan osana jalkautuvaa tiimiä ja ovat sopivia toiminnan luonteeseen ja toimintaympäristön kannalta.

Yhteensä 22 henkilöä on käynyt jalkautuvan ensiaputiimin koulutuksen. Koulutuksia on järjestetty vuodesta 2012 saakka.

50302 Etkot ja purut

Koska 2015 ei järjestetty koulutusta uusille vapaaehtoisille niin etkojen sisältöön satsattiin. Aiemmin yksipäiväisenä pidetyt etkot laajennettiin kaksipäiväiseksi ja ryhmäytymisen lisäksi panostettiin myös tiedolliseen sisältöön. Tapaamisessa sovittiin kesän käytännöistä, festarijaoista, kulkemisista ja muista keskeisistä asioista. Tapaamiseen osallistui seitsemän vapaaehtoista ja koordinoiva työntekijä.

Aktiivisimmat jalkautuvan tiimin vapaaehtoiset kutsutaan vuosittain mukaan YAD ry:n tiimpäiville. Kyseessä on yhdistyksen eri toimintojen luottovapaaehtoisille järjestetyt koulutus- ja virkistyspäivät kahdesti vuodesta. Toinen vuotuisista tiimpäivistä suuntautuu yleensä ulkomaille. Vuonna 2015 Tiimpäiville osallistui keväällä ja syksyllä kaksi jalkautuvan tiimin vapaaehtoista.

Jalkautuvan tiimin jäsenillä oli mahdollisuus osallistua syksyisissä pidettävään festareiden purkuviikonloppuun. Vuonna 2015 kaksi jalkautuvan tiimin jäsentä osallistui tähän.

50303 Tapahtumissa on festarivastaava

Jokaisessa tapahtumassa yksi jalkautuvan tiimin vapaaehtoisista nimetään festarivastaavaksi. Vastaavaksi sopii sellainen vapaaehtoinen, jolla on kokemusta jo ainakin muutamasta tapahtumasta ja halu toimia tapahtumavastaavana. Vastaava on yhdyshenkilö koordinoivan työntekijän, tapahtumajärjestäjän ja vapaaehtoisten ryhmän välillä. Festarivastaava vastaa käytännön asioista paikan päällä ja on tarvittaessa yhteydessä koordinoivaan työntekijään. Lisäksi festarivastaava huolehtii, että tarvittavat alku- ja loppupalaverit tulee pidettyä asianmukaisesti. **Kosmoksessa kaksi vapaaehtoista jakoivat festarivastaavan tehtävän.**

504 Toimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti

Jalkautuva tiimi siirtyi 2014 projektin toimintamuodosta osaksi YAD:n festari- ja infopisetyötä. Muutos vaikutti sekä koordinoivan työntekijän vaihdoksena että toimintaresursien muutoksena. Toisaalta toiminnan muuttuminen projektista pysyväksi toiminnaksi toi kaivattua jatkuvuutta ja mahdollista suunnitella tulevaa.

Jalkautuvan tiimin toiminnan ja toimintaedellytysten ehdottomia asiantuntijoita ovat kenttätöitä tekevät vapaaehtoiset. Kesän tapahtumista kerätäänkin jatkuvasti palautetta ja kehitysehdotuksia, joiden kautta toimintaa ja koulutuksia suunnitellaan ja kehitetään jatkossa.

Erityisiä kehitystarpeita lähivuosille ovat mm. tiedonkeruun kehittäminen, tapahtumalogistiikka ja vapaaehtoisten palkitseminen.

50401 Vapaaehtoisilta kerätään tietoa tapahtumista

Vapaaehtoisilta kerätään tietoa tapahtumista webropol-lomakkeen avulla. Lomakkeessa kysytään tapahtumassa kohdattujen ihmisten määrä, minkä tyyppisiä ensiaputilanteita on hoidettu, kaipaako purkua tai muuta keskustelua tapahtuman jälkeen ja miten käytännön järjestelyt ovat toimineet. Lisäksi kysytään tiimin toimintaan liittyviä asioita, kuten yhteistyön toimivuutta, omaa roolia tiimin jäsenenä ja omaa mielialaa tapahtuman aikana.

Vuonna 2015 palautekyselyyn vastasi yhteensä 4 vapaaehtoista.

Palautteiden mukaan Kosmosfestivaalissa vapaaehtoisten fiilis vaihteli tapahtuman aikana kohtalaisesta erittäin hyvään. Kaikki tiimiläiset kokivat olevansa aktiivisia, joskin festari koettiin erittäin rauhalliseksi ja vakavilta akuuteilta tapauksilta tänä vuonna vältyttiin. Järjestäjien oman EA:n kanssa olisi voinut tehdä enemmän yhteistyötä.

Palautteissa nousseisiin puutteisiin pyritään vastaamaan huomioimalla ne koulutuksissa ja varustuksessa ensi vuonna.

50402 Yhteistyö tapahtumajärjestäjien kanssa

Tapahtumajärjestäjien kanssa pidetään yhteyttä ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen. Ennen tapahtumaa sovitaan yhteistyöstä ja pyritään yhteisesti luomaan jalkautuvan tiimin toiminnalle riittävät toimintaedellytykset. Tapahtuman aikana tiimiläiset toimivat yhteistyössä erityisesti alueen järjestysmiesten kanssa. Tapahtuman jälkeen tapahtumajärjestäjä antaa jalkautuvalle tiimille ja koordinaatiolle palautetta yhteistyöstä.

Jalkautuva tiimi on ollut haluttu yhteistyökumppani. Yhteistyöpyyntöjä on yleensä vuosittain tullut useampia, kuin mihin on voitu vastata. Tällä hetkellä jalkautuva tiimi pystyy hoitamaan noin kaksi ensiapupäivystystä kesän aikana. Jalkautuvan tiimin vapaaehtoiset saavat itse valita, mihin tapahtumiin kesän aikana osallistutaan. Tämä on perusteltu sillä, että monet vapaaehtoiset ovat itse elektronisen musiikin kulttuurissa sisällä ja tuntevat parhaiten tapahtumaympäristön ja sen erityistarpeet. Vuonna 2015 ei kesällä järjestetty soveltuvia metsäfestivaaleja Kosmosta enempää, joten tämän vuoksi caseja oli vain yksi.

50403 Yhteistyö muiden samaa työtä tekevien kanssa

Jalkautuva tiimi tekee yhteistyötä muiden samaa työtä tekevien kanssa. Yhteistyön muotoja ovat tiedon vaihto ja jakaminen sekä yhteiset vapaaehtoisten palkitsemiset. Tiedon vaihtoa ja jakamista tehdään erilaisissa verkostoissa (NoVi ja Nopsa), yhteisissä koulutuksissa (mm. SPR:n kamavapaat) sekä koulutusyhteistyönä.

YAD Youth Against Drugs ry
www.yad.fi

Bloggauksia kesän festarikiertueelta:
www.yadinfopisteilla.wordpress.com

Kiinnostaako huumeet -blogi:
www.kiinnostaakohuumeet.fi

YAD Facebookissa:
www.yad.fi/facebook

YAD Instagramissa:
www.yad.fi/instagram

YAD Twitterissä:
[@YAD_ry](https://twitter.com/YAD_ry)

